

חוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952^{1,2,3}

פרק ראשון: רשות כניסה וישיבה

הוראות כלליות

(תיקון התשכ"ו)

1. (א) מי שאיננו אזרח ישראלי, תהיה כניסתו לישראל על פי אשרת-עולה או על פי אשרה לפי חוק זה.
- (ב) מי שאיננו אזרח ישראלי או בעל אשרת-עולה או תעודת-עולה, תהיה ישיבתו בישראל על פי רשיון-ישיבה לפי חוק זה.

סוגי אשרות ורשיונות ישיבה

[תיקונים: התשכ"ו, התש"ס, התשס"א (מס' 3), התשס"ג, התש"ע (מס' 2), התשע"א (מס' 2), התשע"ז (מס' 2), התשפ"ה]

¹. ס"ח 111, התשי"ב, עמ' 354 (התשי"ג, עמ' 3).

תיקונים: ס"ח 479, התשכ"ו, עמ' 52;

ס"ח 984, התש"ס (18.8.1980), עמ' 227;

ס"ח 1156, התשמ"ה (7.8.1985), עמ' 213;

ס"ח 1455, התשנ"ד (17.3.1994), עמ' 94;

ס"ח 1497, התשנ"ה (28.12.1994), עמ' 65;

ס"ח 1504, התשנ"ה (10.2.1995), עמ' 118 [תיקון התשנ"ה (מס' 2)];

ס"ח 1556, התשנ"ו (17.1.1996), עמ' 39;

ס"ח 1575, התשנ"ז (14.3.1996), עמ' 168 [התשנ"ז (מס' 2)];

ס"ח 1724, התש"ס (10.1.2000), עמ' 97;

ס"ח 1736, התש"ס (16.4.2000), עמ' 176 [תיקון התש"ס (מס' 2)];

ס"ח 1786, התשס"א (4.4.2001), עמ' 229;

ס"ח 1789, התשס"א (17.5.2001), עמ' 382 [התשס"א (מס' 2)];

ס"ח 1804, התשס"א (7.8.2001), עמ' 502 [התשס"א (מס' 3)];

ס"ח 1808, התשס"א (6.9.2001), עמ' 566 [התשס"א (מס' 4)];

ס"ח 1882, התשס"ג (29.12.2002), עמ' 189;

ס"ח 1900, התשס"ג (6.8.2003), עמ' 541 [התשס"ג (מס' 2)];

ס"ח 1930, התשס"ד (11.3.2004), עמ' 312;

ס"ח 1944, התשס"ד (20.6.2004), עמ' 418 [התשס"ד (מס' 2)];

ס"ח 1990, התשס"ה (22.3.2005), עמ' 258;

ס"ח 1997, התשס"ה (11.4.2005), עמ' 419 [התשס"ה (מס' 2)];

ס"ח 2020, התשס"ה (8.8.2005), עמ' 746 [התשס"ה (מס' 3)];

ס"ח 2052, התשס"ו (22.2.2006), עמ' 256;

ס"ח 2070, התשס"ז (19.11.2006), עמ' 12. הצ"ח - ממשלה 224, התשס"ז, עמ' 192;

ס"ח 2144, התשס"ח (27.3.2008), עמ' 387. הצ"ח - ממשלה 350, התשס"ח, עמ' 276;

ס"ח 2166, התשס"ח (14.7.2008), עמ' 645 [התשס"ח (מס' 2)]. הצ"ח - ממשלה 378, התשס"ח, עמ' 513;

ס"ח 2203, התשס"ט (23.7.2009), עמ' 175. הצ"ח - ממשלה 436, התשס"ט, עמ' 348;

ס"ח 2236, התש"ע (23.3.2010), עמ' 446. הצ"ח - ממשלה 478, התש"ע, עמ' 220;

ס"ח 2238, התש"ע (24.3.2010), עמ' 497 [התש"ע (מס' 2)]. הצ"ח - ממשלה 426, התש"ע, עמ' 290;

ס"ח 2291, התשע"א (5.4.2011), עמ' 757. הצ"ח - כנסת 2376, התשע"א, עמ' 122;

ס"ח 2298, התשע"א (26.5.2011), עמ' 926 [התשע"א (מס' 2)]. הצ"ח - ממשלה 541, התשע"א, עמ' 122;

ס"ח 2313, התשע"א (15.8.2011), עמ' 1068 [התשע"א (מס' 2)]. הצ"ח - ממשלה 550, התשע"א, עמ' 312;

ס"ח 2343, התשע"ב (5.3.2012), עמ' 194. הצ"ח - כנסת 438, התשע"ב, עמ' 94;

ס"ח 2344, התשע"ב (14.3.2012), עמ' 203 [התשע"ב (מס' 2)]. הצ"ח - ממשלה 630, התשע"ב, עמ' 140;

ס"ח 2375, התשע"ב (2.8.2012), עמ' 608 [התשע"ב (מס' 3)]. הצ"ח - ממשלה 688, התשע"ב, עמ' 844;

ס"ח 2444, התשע"ד (26.3.2014), עמ' 415. הצ"ח - ממשלה 820, התשע"ד, עמ' 154;

ס"ח 2538, התשע"ו (20.3.2016), עמ' 630. הצ"ח - ממשלה 1020, התשע"ו, עמ' 528 והצ"ח - כנסת 565, התשע"ד, עמ' 142;

ס"ח 2604, התשע"ז (13.2.2017), עמ' 414. הצ"ח - כנסת 664, התשע"ז, עמ' 9;

ס"ח 2610, התשע"ז (14.3.2017), עמ' 458 [התשע"ז (מס' 2)]. הצ"ח - כנסת 664, התשע"ז, עמ' 8;

ס"ח 2673, התשע"ח (14.12.2017), עמ' 60. הצ"ח - ממשלה 1167, התשע"ח, עמ' 84;

ק"ת 7916, התשע"ח (31.12.2017), עמ' 728 [התשע"ח (מס' 2)];

ס"ח 2697, התשע"ח (8.3.2018), עמ' 220 [התשע"ח (מס' 3)]. הצ"ח - ממשלה 1193, התשע"ח, עמ' 308;

ס"ח 2698, התשע"ח (11.3.2018), עמ' 228 [התשע"ח (מס' 4)]. הצ"ח - ממשלה 1204, התשע"ח, עמ' 684;

ס"ח 2719, התשע"ח (23.5.2018), עמ' 668 [התשע"ח (מס' 5)]. הצ"ח - ממשלה 1156, התשע"ז, עמ' 1378;

ס"ח 2726, התשע"ח (27.6.2018), עמ' 706 [התשע"ח (מס' 6)]. הצ"ח - כנסת 777, התשע"ח, עמ' 160;

ס"ח 2919, התשפ"א (21.7.2021), עמ' 378. הצ"ח - ממשלה 1425, התשפ"א, עמ' 546;

ס"ח 2968, התשפ"ב (15.3.2022), עמ' 811. הצ"ח - ממשלה 1509, התשפ"ב, עמ' 596;

ס"ח 3009, התשפ"ב (19.9.2022), עמ' 1156 [התשפ"ב (מס' 2)]. הצ"ח - ממשלה 1556, התשפ"ב, עמ' 1182;

ס"ח 3024, התשפ"ג (19.2.2023), עמ' 54. הצ"ח - כנסת 946, התשפ"ג, עמ' 28;

ס"ח 3027, התשפ"ג (22.2.2023), עמ' 62 [התשפ"ג (מס' 2)]. הצ"ח - ממשלה 1513, התשפ"ב, עמ' 622;

ס"ח 3058, התשפ"ג (9.7.2023), עמ' 518 [התשפ"ג (מס' 3)]. הצ"ח - ממשלה 1620, התשפ"ג, עמ' 1030;

ס"ח 3207, התשפ"ד (8.4.2024), עמ' 794. הצ"ח - כנסת 1002, התשפ"ד, עמ' 82;

ס"ח 3214, התשפ"ד (23.5.2024), עמ' 908 [התשפ"ד (מס' 2)]. הצ"ח - כנסת 1010, התשפ"ד, עמ' 122;

ס"ח 3374, התשפ"ה (23.2.2025), עמ' 314.

². לפי סעיף 9 לחוק לתיקון סדרי המנהל (הנמקות), התשי"ט-1958 לא יחול החוק האמור על החלטות שר הפנים או מי שהועברו אליו סמכויותיו לפי חוק הכניסה לישראל.

³. שר הפנים העביר את סמכויותיו לפי החוק, פרט לסמכויות לפי סעיפים 14 ו-17 (א) ו-1 (ב), למנהל מינהל האוכלוסין במשרד הפנים [י"פ 4148, התשנ"ד (28.9.1993), עמ' 74].

- (1) אשרה ורשיון לשיבת-מעבר - עד לחמישה ימים;
- (2) אשרה ורשיון לשיבת-ביקור - עד לשלושה חדשים;
- (3) אשרה ורשיון לשיבת-ארעי - עד לשלוש שנים;
- (4) אשרה ורשיון לשיבת-קבע;

(5) רישיון זמני לשיבת ביקור למי שנמצא בישראל בלי רישיון ישיבה וניתן עליו צו הרחקה - עד ליציאתו מישראל או הרחקתו ממנה.

(ב) אשרה ורשיון לשיבת-מעבר או לשיבת-ביקור יכול שיינתנו לקבוצת בני-אדם בצוותא.

(ג)⁴ לא יינתנו אשרה ורישיון ישיבה לעובד זר כהגדרתו בפרק ד'1 לחוק עובדים זרים, התשנ"א-1991 (בחוק זה - חוק עובדים זרים), אלא אם כן המבקש להעסיק את העובד הזר מחזיק בהיתר לפי סעיף 11 לחוק עובדים זרים, ורשאי שר הפנים לקבוע כי לגבי עובדים זרים בתפקידים מסוימים שקבע או לגבי סוגי עובדים שקבע, מתן אשרה או רישיון ישיבה אינו טעון היתר כאמור; שר הפנים יציין באשרה וברישיון הישיבה שניתנו לעובד זר את תחום עיסוקו.

(ד) לא יינתנו אשרה ורישיון ישיבה מכל סוג שהוא, לאדם שאינו אזרח ישראלי או בעל רישיון לשיבת קבע במדינת ישראל, אם הוא, הארגון או הגוף שהוא פועל בעבורם עשה בידועין אחד מאלה:

- (1) פרסם קריאה פומבית להטלת חרם על מדינת ישראל, כהגדרתו בחוק למניעת פגיעה במדינת ישראל באמצעות חרם, התשע"א-2011, או התחייב להשתתף בחרם כאמור;
- (2) פרסם, בכתב או בעל פה, דברי הכחשת השואה כמשמעותם בחוק איסור הכחשת השואה, התשמ"ו-1986;
- (3) פרסם, בכתב או בעל פה, דברי הכחשת טבח 7 באוקטובר 2023 (טבח שמיני עצרת) כמשמעותם בחוק איסור הכחשת אירועי טבח 7 באוקטובר 2023 (טבח שמיני עצרת), התשפ"ה-2025;
- (4) פרסם, בכתב או בעל פה, דברי תמיכה בהעמדה לדין של אזרחים ישראלים במדינת חוץ או בבית דין בין-לאומי בשל פעולות שעשו במסגרת תפקידם בצבא הגנה לישראל או באחת מזרועות הביטחון של מדינת ישראל.
- (ה) על אף האמור בסעיף קטן (ד), שר הפנים רשאי לתת אשרה ורישיון ישיבה כאמור באותו סעיף קטן, מטעמים מיוחדים שיירשמו.

הארכת אשרות ורישיונות ישיבה

3. שר הפנים רשאי להאריך -

- (1) רישיון לשיבת-מעבר, ובלבד שסך-כל תקופות ההארכה לא יעלה על עשרה ימים;
- (2) רישיון לשיבת-ביקור, ובלבד שסך-כל תקופות ההארכה לא יעלה על שניים;
- (3) רישיון לשיבת-ארעי, ובלבד שתקופת כל הארכה לא תעלה על שניים.

הארכת אשרות ורישיונות ישיבה לעובד זר, והגבלת מתן אשרות ורישיונות חוזרים

[תיקונים: התשס"ג (מס' 2), התשס"ד (מס' 2), התשע"א, התשע"ב, התשע"ז, התשע"ח (מס' 6), התשפ"א, התשפ"ג (מס' 3)]

3א. (א) על אף הוראות סעיף 2(2) רשאי שר הפנים להאריך רישיון לשיבת ביקור שניתן לעובד זר לתקופות שלא יעלו, יחד, על חמש שנים, ובלבד שתקופת ההארכה הראשונה לא תעלה על שניים ושכל אחת מתקופות ההארכה שלאחריה לא תעלה על שנה אחת.

(ב) הוארך לפי הוראות סעיף קטן (א) רישיון לשיבת ביקור שניתן לעובד זר לשם העסקתו במתן טיפול סיעודי, לתקופה כוללת של חמש שנים (בסעיף קטן זה - תקופת ההארכה הכוללת), רשאי שר הפנים להאריך את הרישיון לשם המשך העסקתו של העובד הזר במתן טיפול סיעודי לאותו מטופל, לתקופות נוספות שלא יעלו על שנה כל אחת, בהתקיים התנאים המפורטים להלן:

- (1) העובד הזר הועסק במתן טיפול סיעודי לאותו מטופל, ברציפות, במשך השנה שבתוכה לפני תום תקופת ההארכה הכוללת;
- (2) גורם מוסמך נתן, לאחר שנפגש עם המטופל במקום מגוריו, חוות דעת בכתב בדרך שקבע השר, כי הפסקת העסקתו של העובד הזר במתן טיפול סיעודי לאותו מטופל תגרום לפגיעה קשה במטופל; בפסקה זו, "הגורם המוסמך" - עובד סוציאלי בעל כישורים כפי שקבע שר הפנים, רופא או אח מוסמך או עובד סוציאלי שיש לו שלוש שנות ותק לפחות והוא בעל תפקיד בכיר כהגדרתו בסעיף 62 לחוק שירות התעסוקה, התשי"ט-1959, בלשכה פרטית בעלת היתר מיוחד לתיווך ולטיפול בעובדים זרים בענף הסיעוד לפי סעיף 65 לחוק האמור.
- (11) ⁵ על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), שר הפנים רשאי להאריך רישיון לשיבת ביקור לשם העסקה של עובד זר שחלפו 63 חודשים מיום כניסתו לישראל לראשונה באשרת עובד זמני בענף הסיעוד, לשם העסקתו במתן טיפול סיעודי למטופל בעל היתר להעסקת עובד זר לפי סעיף 11 לחוק עובדים זרים (להלן - מטופל סיעודי), מטעמים הומניטריים מיוחדים וחריגים המתקיימים במטופל הסיעודי והקשורים למורכבות או לייחודיות הטיפול הסיעודי הנדרש לו או לנסיבות אישיות אחרות של המטופל, ובלבד שבמועד הגשת הבקשה לא חלפו למעלה מ-90 ימים מיום סיום תקופת העסקתו החוקית האחרונה בישראל של העובד הזר שמבקשים להאריך את רישיונו והתקיימו לגבי תנאים אלה:

- (א) בתקופת שהותו בישראל הועסק העובד הזר כדין אצל מטופל סיעודי מסוים 24 חודשים רצופים לפחות; לעניין זה, יראו מעבר בין מטופלים בעקבות פטירת מטופל או מעבר המטופל למוסד סיעודי כאילו המשך העובד הזר לטפל באותו מטופל ברציפות;
- (ב) העובד הזר סיים את תקופת העסקתו האחרונה בישראל לפני מועד הגשת הבקשה לפי סעיף זה, בעקבות פטירת המטופל הסיעודי שבו טיפל או בעקבות מעבר קבוע של המטופל הסיעודי למוסד סיעודי;
- (ג) בעת הגשת הבקשה לפי סעיף זה, לא עברו 8 שנים מיום כניסתו לישראל לראשונה של העובד הזר לעבודה בענף הסיעוד;
- (ד) לא התקבלה החלטה קודמת של שר הפנים להארכת רישיונו של העובד הזר לפי סעיף קטן זה, למעט החלטה להאריך רישיון לשיבת ביקור לשם טיפול בבן זוג של המטופל הסיעודי שהתגורר יחד עם המטופל הסיעודי בעת העסקת העובד הזר;
- (ה) הוועדה שמונתה לפי הוראות פסקה (2) המליצה לשר הפנים על הארכת הרישיון של העובד הזר; המליצה הוועדה שלא להאריך

⁴ לגבי סעיף 2(ג) כנוסחו לפני תיקון התש"ע (מס' 2) נקבע בק"ת 6308, התשס"ד, עמ' 443 כי מתן אשרה או רישיון ישיבה לעובד זר שנעברה נגדו עבירה לפי סעיף 2א20 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, או עבירות נלוות, והשוהה במקלט לקרבנות סחר בבני אדם לעיסוק בזנות אינו טעון הסכמת שר התעשייה, המסחר והתעסוקה (שקלט את סמכויות שר העבודה).

⁵ המכסה השנתית המרבית של רישיונות שיינתנו מטעמים הומניטריים מיוחדים לפי סעיף 3(א)1(1) לחוק, לשנת 2024, היא 3,000 (ק"ת 10975, התשפ"ד, עמ' 798).

את הרישיון – תידחה הבקשה והעובד הזר ייצא מישראל בתוך 30 ימים ממועד ההודעה על דחיית בקשתו כאמור.

(א1) על אף האמור בפסקה (1), שר הפנים רשאי להאריך את רישיון הישיבה של עובד זר לשם טיפול במטופל שגילו, במועד הגשת הבקשה, אינו עולה על גיל פרישת חובה, כמשמעותו בחוק גיל פרישה, התשס"ד-2004, והוא אחד מהמפורטים להלן, אף אם לא התקיימו התנאים המנויים בפסקה (1)(א), (ב) או (ד), ולעניין פסקה (1)(ג), במקום "8 שנים" יקראו "13 שנים":

(א) מטופל סיעודי הזכאי לקצבת שירותים מיוחדים מהמוסד לביטוח לאומי בשיעור של 188% לפחות;

(ב) נכה צה"ל או נפגע פעולת איבה שהוכר כנכה סיעודי בדרגת נכות 100% מיוחדת;

(ג) ילד נכה הזכאי לקצבת ילד נכה מהמוסד לביטוח לאומי בשיעור של 188% לפחות;

(ד) מישהמוסד לביטוח לאומי הכיר בוכמטופל סיעודי עקב פגיעה בעבודה, כהגדרתה בסעיף 79 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, והוא תלוי לחלוטין בעזרת הזולת בביצוע כל פעולות היום-יום;

(ב1)⁶ (בוטל).

(2) שר הפנים ימנה ועדה, בראשות שופט בדימוס או מי שכשיר להתמנות לשופט בית משפט שלום, אשר תיעץ לו לעניין החלטות לפי פסקה (1); הוועדה תשקול, בין השאר, את עמידתו של העובד הזר בתנאי רישיונו בעבר ותבחן חוות דעת לגבי עבודתו בישראל.

(3) החלטות שר הפנים לפי סעיף קטן זה יהיו מנומקות.

(4) שר הפנים יקבע בצו מכסה שנתית מרבית⁷ של רישיונות שיינתנו מטעמים הומניטריים לפי סעיף קטן זה.

(5) שר הפנים ידווח לוועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, מדי שנה, על מספר הבקשות שאושרו או נדחו לפי סעיף קטן זה באותה שנה.

(ג) פקע תוקפו של רישיון לישיבת ביקור שניתן לעובד זר, לא יינתנו לאותו עובד זר אשרה ורישיון חדשים לישיבת ביקור לפי הוראות סעיף 2(א2), לשם העסקתו בישראל, לתקופה המסתיימת לאחר תום חמש שנים ושלושה חודשים מיום שניתנו לו אשרה ורישיון כאמור, לראשונה, ולגבי עובד שמתקיימות לגביו הוראות סעיף קטן (ב) – לאחר שחדל לעסוק בטיפול באותו מטופל, ולא יוארך לפי הוראות סעיף זה, לתקופה המסתיימת כאמור, רישיון חדש לישיבת ביקור שניתן לו.

(ג1)⁸ על אף האמור בסעיף קטן (ג), רשאי שר הפנים להאריך רישיון לישיבת ביקור שניתנה לעובד זר, או להעניק לעובד זר אשרה ורישיון חדשים, לתקופות נוספות שלא יעלו על שנה כל אחת, אם מצא כי נתקיימו נסיבות מיוחדות וחריגות של תרומה של העובד הזר לכלכלה, למשק, לתרבות, לספורט או לחברה, לאחר התייעצות עם שר האוצר ובהסכמת שר העבודה הרווחה והשירותים החברתיים; כמו כן רשאי שר הפנים, לאחר התייעצות עם שר האוצר, בהסכמת שר העבודה הרווחה והשירותים החברתיים ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, לקבוע נסיבות שיראו אותן כנסיבות מיוחדות וחריגות של תרומה עובד זר כאמור.

(2) (1) שר הפנים, בהתייעצות עם שר הרווחה והשירותים החברתיים ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה, רשאי לקבוע בתקנות, לשם מניעת ניצול לרעה של האשרה ורישיון הישיבה שניתנו לעובד הזר, אמצעי בקרה על מספר המעסיקים שעובדים זרים, שתחום עיסוקם כפי שנקבע באשרה וברישיון הישיבה הוא ענף הסיעוד, רשאים לעבור ביניהם; לא יראו מעבר של עובד זר בין מעסיקים בעקבות פטירתו של מעסיק כמעבר לעניין סעיף זה.

(2) תקנות לפי סעיף קטן זה ייקבעו בשים לב לנסיבות שבהן סיים העובד הזר את העסקתו אצל כל אחד ממעסיקיו ובשים לב לחירותו של העובד, כך שלא ייכפה עליו לעבוד אצל מעסיק.

(3) שר הפנים רשאי לאשר לעובד זר או לסוג עובדים זרים לחרוג מההוראות שנקבעו בתקנות כאמור אם מצא כי הדבר מוצדק בנסיבות העניין.

(ג3) שר הפנים, בהתייעצות עם שר הרווחה והשירותים החברתיים ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה, רשאי לקבוע בתקנות אזורי גאוגרפיים שרק בהם יהיו עובדים זרים כאמור בסעיף קטן (2) רשאים לעסוק בתחום העיסוק הקבוע באשרה וברישיון הישיבה שניתנו להם וכן סוגי מטופלים סיעודיים שרק בהם עובדים זרים כאמור בסעיף קטן (2) יהיו רשאים לטפל בתחום העיסוק הקבוע באשרה וברישיון הישיבה שניתנו להם; תקנות לפי סעיף קטן זה ייקבעו בשים לב לחירותו של העובד, כך שלא ייכפה עליו לעבוד אצל מעסיק.

(ד) בסעיף זה, "עובד זר" – כהגדרתו בפרק ד' לחוק עובדים זרים.

הארכת אשרות ורישיונות ישיבה לזכאי שבות

(תיקון התשע"ב)

33. (א) בסעיף זה, "זכאי שבות" – מי שזכאי לאשרת עולה או לתעודת עולה לפי חוק השבות, התש"י-1950.

(ב) על אף הוראות סעיף 2(3), שר הפנים רשאי להאריך רישיון לישיבת ביקור שניתן לזכאי שבות, ובלבד שסך כל תקופות ההארכה לא יעלה על חמש שנים.

(ג) על אף הוראות סעיף 3(3), שר הפנים רשאי להאריך רישיון לישיבת ארעי שניתן לזכאי שבות, ובלבד שתקופת כל הארכה לא תעלה על חמש שנים.

החלפת רישיונות ישיבה

4. שר הפנים רשאי להחליף רישיון-ישיבה מסוג קצר יותר ברישיון-ישיבה מסוג ארוך יותר או ברישיון לישיבת-קבע.

אשרות חוזר

5. שר הפנים רשאי לתת אשרת-חוזר למי שרשאי לשבת בישראל לישיבת-קבע והוא –

(1) רוצה לצאת את ישראל על מנת לחזור אליה; או

(2) נמצא בחוץ-לארץ ורוצה לחזור לישראל.

⁶ סעיף קטן 3א(ב1) (ב1) היה בתוקף לתקופה שמיום 9.7.2023 עד תום 4 חודשים מהתאריך הנ"ל [תיקון התשפ"ג (מס' 3)]. נוסח דומה חל מיום 19.9.2022 עד תום 4 חודשים מהתאריך הנ"ל [תיקון התשפ"ב (מס' 2)], וכן לתקופה של 4 חודשים מיום 21.7.2021.

⁷ המכסה השנתית המרבית של רישיונות שיינתנו מטעמים הומניטריים מיוחדים לפי סעיף 3א(ב1) (4) לחוק, לשנת 2025, היא 3,000 (ק"ת 11603, התשפ"ה, עמ' 482).

⁸ שר הפנים העביר את סמכויותיו לפי סעיף 3א(ג1), למעט הסמכות להתקין תקנות – לראש רשות האוכלוסין וההגירה (י"פ 7447, התשע"ז, עמ' 3846).

- (1) לקבוע תנאים למתן אשרה אורשיון – ישיבה ולהארכה או החלפה של רשיון – ישיבה לרבות קביעת המצאת עירבון כספי, ערבות בנקאית, או ערובה מתאימה אחרת להבטחת תנאים כאמור, ודרכי מימושה או חילוטה של הערובה;
- (2) לקבוע באשרה או ברשיון – ישיבה תנאים שקיומם יהיה תנאי לתקפם של האשרה או של רשיון – הישיבה;
- (3) בלי לגרוע מהוראות פסקה (2), לקבוע ברשיון זמני לישיבת ביקור לפי סעיף 2(א)(5), שניתן למסתנן כהגדרתו בחוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט), התשי"ד-1954, אזורים גאוגרפיים שרק בהם יהיה רשאי המסתנן לשהות.

[תיקון התשע"ח (מס' 5)]

פרק שני: סדרי-כניסה וסדרי יציאה

תחנות גבול

[תיקונים: התשכ"ו, התשס"א, התשע"ח (מס' 5)]

7. לא ייכנס אדם לישראל ולא ייצא ממנה, בין שהוא אזרח ישראלי ובין שאינו אזרח ישראלי, אלא באחת מתחנות-הגבול שקבע שר הפנים בצו שפורסם ברשומות, ולאחר שהתייצב שם לפני קצין בקורת הגבולות או לבקר גבולות והציג לפניו דרכון, תעודת מעבר או תעודה אחרת שהוציא למטרה זו שר הפנים, בני-תוקף; שר הפנים רשאי לפטור אדם מהוראות סעיף זה, אם יש נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת לדעתו.

יציאה מישראל

[תיקון התשע"ח (מס' 5)]

א7. (א) על אף האמור בכל דין, לא יצא אדם מישראל לאחת הארצות המפורטות בסעיף 2 לחוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט), התשי"ד-1954, ולא ייכנס אזרח ישראלי או תושב ישראל, בכל דרך שהיא, לאחת מארצות אלה, אלא בהיתר מאת שר הפנים או ראש הממשלה (להלן – נותן ההיתר); בסעיף קטן זה, "תושב" – מי שמחזיק אשרה ורשיון בני-תוקף, לפי סעיף 2(א)(3) או (4).

(ב) היתר כאמור בסעיף קטן (א) יכול שיהיה כללי או אישי, ורשאי נותן ההיתר לקבוע בו תנאים, סייגים או הגבלות.

(ג) תחילתו של היתר כללי לפי סעיף זה או תנאי, סייג או הגבלה שבו (בסעיף קטן זה – ההיתר), תהיה עם פרסומו ברשומות; גובשה עילה לקביעת ההיתר בנסיבות המחייבות החלה מיידית שלו ולא היה ניתן לפרסמו ברשומות באופן מידי, הוא יפורסם בדרך אחרת שנראית לנותן ההיתר מתאימה בנסיבות העניין ושתביא אותו לידיעת הציבור, ובלבד שיפורסם ברשומות מיד כשיהיה ניתן לעשות כן; פורסם היתר בדרך מתאימה אחרת כאמור, תהיה תחילתו במועד הפרסום כאמור, ובלבד שהנוסח שפורסם ברשומות יהיה הנוסח המחייב.

ביקורת הגבולות

[תיקונים: התשס"א, התשע"ח (מס' 5), התשפ"ג (מס' 2)]

8. (א) אחראי על כלי הסעה הצפוי להגיע לישראל או לצאת ממנה יעביר לרשות האוכלוסין וההגירה את הפרטים המופיעים במסמכי הנסיעה של הנוסעים והעובדים בכלי ההסעה הצפויים להגיע לישראל או לצאת ממנה באותו כלי הסעה, וכן מידע על כלי ההסעה, ובכלל זה מועד הגעתו לישראל ונקודת מוצאו או מועד יציאתו מישראל ויעדו, לפי העניין, והכול בדרך, במועדים ובתנאים שקבע שר הפנים; שר הפנים רשאי לקבוע כי פרטים כאמור יועברו בדרך מקוונת, וכי החובה למוסרם לא תחול על סוגים של כלי הסעה שקבע.

(2) אחראי על כלי הסעה שהגיע לישראל או עומד לצאת ממנה ימסור לקצין ביקורת הגבולות או לבקר הגבולות את רשימת הנוסעים והעובדים הנמצאים באותו כלי הסעה, לפי דרישתו; ברשימה יצינו הפרטים שקבע שר הפנים בתקנות לפי חוק זה.

(3) מצא קצין ביקורת הגבולות כי אדם שנמסרו לגביו פרטים לפי פסקה (1) אינו רשאי להיכנס לישראל או לצאת ממנה, רשאי הוא להודיע על כך לאחראי על כלי ההסעה, וזה לא יובילו לישראל או ממנה, לפי העניין; הוראה זו לא תחול על הובלתו לישראל של אזרח ישראלי וכן של תושב, כמשמעותו בחוק מרשם האוכלוסין, או בעל רשיון לישיבת ביקור המאפשר לו לעבוד בישראל זמנית בשכר, שהם בעלי אשרת חוזר, כמשמעותה בסעיף 5 או אשרה אחרת לשם חזרה לישראל, לפי העניין, שהתקוף שניתן לה לפני היציאה מישראל לא פג; אין בהוראות פסקה זו כדי לגרוע מהוראות סעיפים 9 ו-10.

(ב) קצין בקורת הגבולות רשאי להיכנס לכל כלי-הסעה שבא לישראל או שעומד לצאת ממנה, ולערוך בו בקורת; וכל אדם הנמצא בו, לרבות כל עובד בו, חייבים להראות לקצין בקורת הגבולות, לפי דרישתו, את המסמכים ולתת לו את הידיעות הנוגעות לביצועו של חוק זה.

(ג) בחוק זה –

"אחראי על כלי הסעה" – כל אחד מאלה, לפי העניין:

- (1) לעניין כלי טיס – מפעיל אווירי כהגדרתו בחוק הטיס, התשע"א-2011;
- (2) לעניין כלי שיט – בעל כלי השיט, קברניטו, בעל השליטה בו, סוכנו או נציגו;
- (3) לעניין כלי הסעה אחר – בעל כלי ההסעה, שוכר של כלי ההסעה או מפעילו;

"חוק מרשם האוכלוסין" – חוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965;

"מסמך נסיעה" – דרכון, תעודת מעבר, תעודת מסע או מסמך אחר ששר הפנים הכיר בו בצו לשם כניסה לישראל ויציאה ממנה.

שמירת מידע ומחיקתו

[תיקון התשפ"ג (מס' 2)]

א8. (א) רשות האוכלוסין וההגירה תשמור מידע כאמור בסעיף 8(א)(1) בדבר כלי הסעה, ובכלל זה מועד הגעתם לישראל ונקודת מוצאם או מועד יציאתם מישראל ויעדיהם, לעניין אזרח ישראלי או תושב כמשמעותו בחוק מרשם האוכלוסין (בסעיף זה – המידע), לתקופה שלא תעלה על 90 ימים; בתום התקופה האמורה, יימחק המידע מכל מקום שבו נשמר.

(ב) (1) רשות האוכלוסין וההגירה רשאית להעביר את המידע, כולו או חלקו, לגורמים המנויים בתוספת הראשונה, לשם מילוי תפקידיהם על פי דין, ובתנאים הקבועים בתוספת האמורה, ובלבד שמי שקיבל מידע לפי סעיף קטן זה לא יעבירו לגורם אחר, וימחק את המידע מכל מקום שבו נשמר לא יאוחר מתום התקופה האמורה בסעיף קטן (א).

(2) על אף הוראות פרק ד' לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, והוראות כל דין אחר, העברת המידע, כולו או חלקו, ושמירתו מותרות בהתאם להוראות לפי סעיף זה, בלבד.

(ג) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), רשות האוכלוסין וההגירה ומי שקיבל מידע לפי הוראות סעיף קטן (ב) רשאים שלא למחוק מידע לגבי אדם מסוים אם המידע משמש לחקירת עבירה, מניעתה או סיכולה, או בהליך שהמדינה היא צד לו, ובלבד שהמידע דרוש לשם מילוי תפקידיהם; מי שברשותו מידע כאמור רשאי לשומרו או להעבירו לאחר, בכפוף להוראות לפי כל דין.

(ד) שר המשפטים, בהסכמת שר הפנים ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, רשאי, בצו, לשנות את התוספת הראשונה.

בדיקת רשות הכניסה

9. מי שבא לישראל ורוצה להיכנס אליה, רשאי קצין בקורת הגבולות לעכב את כניסתו עד לבירור אם רשאי הוא להיכנס, ולהורות מקום ששם יימצא עד גמר הבירור או עד ליציאתו מישראל.

הרחקת מי שאינו רשאי להיכנס

[תיקון התשפ"ג (מס' 2)]

10. (א) מי שבא לישראל ונמצא שאינו רשאי להיכנס אליה, רשאי שר הפנים להרחיקו מישראל.

(ב) קצין ביקורת-הגבולות רשאי להחזיק אדם כזה במקום ובאופן שקבע שר הפנים עד ליציאתו מישראל או עד להרחקתו ממנה.

(ג) אחראי על כלי הסעה שבא לישראל, חייב, לפי דרישת קצין בקורת-הגבולות, להסיע מישראל כל אדם שבא באותו כלי-הסעה על מנת להיכנס לישראל ונמצא שאינו רשאי לכך.

תנאים למתן אשרה ורשיון לעובד זר

[תיקונים: התש"ס, התש"ע (מס' 2)]

10א. (א) לא יינתן רשיון ולא תינתן אשרה לעובד זר לפי סעיף 2 אלא אם כן הומצא אישור רפואי כמשמעותו בסעיף 1ב לחוק עובדים זרים, ושולמו האגרות לפי סעיף 1 לחוק האמור.

(ב) שר הפנים רשאי לפטור עובד זר מהמצאת אישור רפואי; פטור לפי סעיף זה יכול שיהיה אישי או לסוגי עובדים זרים ובלבד שפטור לגבי סוגי עובדים זרים יינתן בהתייעצות עם שר הבריאות ועם שר התעשייה המסחר והתעסוקה.

[תיקון התשס"א (מס' 3)]

פרק שלישי: ביטול אשרות ועבירות

[תיקון התשע"ז]

סימן א': ביטול אשרות

ביטול אשרות וכו'

[תיקונים: התש"ס, התשע"א (מס' 2), התשע"ח (מס' 5)]

11. (א) שר הפנים רשאי, לפי שיקול דעתו –

- (1) לבטל אשרה שניתנה לפי חוק זה, בין לפני בואו של בעל האשרה לישראל ובין בשעת בואו;
- (2) לבטל רשיון –ישיבה שניתן לפי חוק זה;
- (3) לבטל היתר שניתן לפי סעיף 7א.

(1א) מצא שר הפנים כי עובד זר, כהגדרתו בפרק ד' 1 לחוק עובדים זרים, שניתנו לו אשרה ורשיון לישיבת ביקור לפי חוק זה, לא הועסק בתחום העיסוק שנקבע ברישיונו לפי סעיף 2(ג), למשך תקופה העולה על 90 ימים, בלא שנמצאו לכך טעמים מיוחדים אשר לא אפשרו לאותו עובד זר או לסוג עובדים זרים למצוא עבודה בתחום העיסוק בתקופה האמורה, יבטל שר הפנים את האשרה ואת רישיון הישיבה שניתנו לעובד הזר, ובלבד שנתן לו הזדמנות

להשמיד את טענותיו; שר הפנים רשאי לאשר לעובד זר או לסוג עובדים זרים לחרוג מהתקופה שנקבעה כאמור אם מצא כי הדבר מוצדק בנסיבות העניין.

(ב) שר הפנים רשאי בהחלטה מנומקת לבטל אשרת-עולה ותעודת-עולה שניתנו לפי חוק השבות, התשי"ב-1950, אם הושגו על ידי מתן ידיעות כוזבות.

ביטול רישיון לישיבת קבע בשל הפרת אמונים

[תיקונים: התשע"ח (מס' 4), התשפ"ג]

11א. (א) בלי לגרוע מהוראות סעיף 11(א), שר הפנים רשאי לבטל רישיון לישיבת קבע שניתן לפי חוק זה (בסעיף זה – רישיון), בין השאר אם הוכח להנחת דעתו כי בעל הרישיון עשה מעשה שיש בו משום הפרת אמונים למדינת ישראל, ובלבד שלעניין מי שמתקיימת לגביו אחת הנסיבות שלהלן – לאיבודל רישיון כאמור אלא בהסכמת שר המשפטים ולאחר התייעצות עם הוועדה שהוקמה לפי סעיף 11(ח) לחוק האזרחות, התשי"ב-1952:

- (1) בעת ביצוע המעשה חלפו למעלה מ-15 שנים מהמועד שבו קיבל את הרישיון;
- (2) בעת לידתו היה אחד מהוריו בעל רישיון לישיבת קבע.

(1א) (1) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), התקיימו לגבי אדם כל אלה, יודיע לו שר הפנים בתוך שבעה ימי עבודה על כוונתו לבטל את רישיונו, וייתן לו הזדמנות לטעון את טענותיו בתוך שבעה ימי עבודה:

(א) הוא הורשע בעבירה ובית המשפט שהרשיעו קבע כי העבירה היא מעשה טרור, ואם העבירה בוצעה לפני תחילתו של חוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016 – היא מעשה טרור על סמך העובדות שנקבעו בפסק הדין בעניינו, או שהוא הורשע בעבירה לפי סעיפים 97

⁹ שר הפנים העביר לבעלי תפקידים מסוימים ברשות האוכלוסין וההגירה במשרד הפנים את סמכויותיו לפי סעיף 11(א). ראו י"פ 6451, התשע"ב, עמ' 5480.

(ב) הוכח, להנחת דעתו של שר הפנים, לאחר שנתן לאותו אדם הזדמנות לטעון את טענותיו בתוך שבעה ימי עבודה, שהוא או מי מטעמו ובידיעתו קיבל מהרשות הפלסטינית, במישרין או בעקיפין, שכר או תגמול בעד הפרת האמונים למדינת ישראל (להלן – כספים בזיקה לטרור).

(ב) החליט שר הפנים לבטל רישיון לפי הוראות סעיף זה, וראה כי לאחר הביטול ייוותר אותו אדם בלא רישיון לשיבת קבע מחוץ לישראל, בלא אפשרות לרכישת זכות לשיבת קבע מחוץ לישראל או בלא אזרחות, ייתן לו, בסמוך לאחר ההחלטה על ביטול הרישיון, רישיון לשיבה בישראל; לעניין סעיף קטן זה, חזקה כי מי שיושב דרך קבע מחוץ לישראל או שהוא או מי מטעמו ובידיעתו קיבל כספים בזיקה לטרור לא ייוותר בלא רישיון לשיבת קבע מחוץ לישראל, בלא אפשרות לרכישת זכות לשיבת קבע מחוץ לישראל או בלא אזרחות.

(1ג) שר הפנים ידווח לוועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, אחת לשנה, על המקרים שבהם התקיימו הנסיבות כאמור בסעיף קטן (1א)(1)(א) ו-(ב) ולא בוטל הרישיון והנימוקים לכך.

"הפרת אמונים למדינת ישראל" – כל אחד מאלה:

(2) מעשה המהווה בגידה לפי סעיפים 97 עד 99 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, או ריגול חמור לפי סעיף 113(ב) לחוק האמור.

"שטחי הרשות הפלסטינית" – שטחי המועצה הפלסטינית כהגדרתם בסעיף 13, ושטח רצועת עזה.

סימן ב': עבירות שונות

12. העושה אחת מאלה:

(2) נותן ידיעה כוזבת כדי להשיג, לעצמו או לאחר, אשרה לישראל או רשיון לישיבה בה;

(א3) נכנס לאחת מהארצות המפורסות בסעיף 2א לחוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט), התשי"ד-1954, בלא היתר, בניגוד להוראות סעיף 47;

(4) עובר על הוראה אחרת של חוק זה או של תקנות שהותקנו על פיו, דינו - מאסר שנה.

סימן ג': הסעה שלא כדין

12א. (א) (בוטל).

(ג) (1) המסיע ברכבת ושוב זהו השהיה בישראל שלא כדין, דינו מאסר ארבע שנים או חקנס הקבוע בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין);

1א) נעברה עבירה לפי פסקה (1) באחת מהנסיבות המפורטות להלן, דינו של עובר העבירה - מאסר שבע שנים או כפל הקנס הקבוע בסעיף 61א(3) לחוק העונשין:

(א) נעשה שינוי ברכב, לרבות הוספת תוספת או התקנת מיתקן או נעשתה פעולה אחרת, והכול, במטרה להסתיר את התושב הזר השוהה בישראל שלא כדין;

(ב) הוסעו ברכב שלושה תושבים זרים או יותר, השוהים בישראל שלא כדין שאינם בני משפחתו של המסיע; לעניין זה, "בן משפחה", של המסיע – הורו, ילדו, אחיו או אחותו;

(ג) ההסעה נעשתה במסגרת שירותי הסעות שמטרתם לאפשר כניסה לישראל או שהייה בה, שלא כדין, של תושבים זרים, כאמור בסעיף קטן (ב6).

(2) הוראות פסקאות (1) ו-(א1) לא יחולו על המסיע כאמור באותה פסקה, באוטובוס ציבורי, בקו שירות; לענין זה, "אוטובוס ציבורי" ו"קו שירות" - כהגדרתם בסעיף 1 לפקודת התעבורה.

(3) (א) נעברה עבירה לפי פסקה (1) בידי תאגיד, דינו - כפל הקנס הקבוע לאותה עבירה.

(ב) נעברה עבירה לפי פסקה (א1) בידי תאגיד, דינו - כפל הקנס הקבוע לאותה עבירה.

- (4) (א) קנס המוטל לפי פסקה (א1) לא יפחת מהסכום המפורט להלן, לפי העניין, אלא אם כן החליט בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להקל בעונש:
- (1) קנס המוטל על יחיד – 10,000 שקלים חדשים;
- (2) קנס המוטל על תאגיד – 40,000 שקלים חדשים.
- (ב) הוראות פסקה זו יעמדו בתוקפן עד יום כ"ד בניסן התשפ"ז (1 במאי 2027).
- (1ג) (1) היה לשוטר יסוד סביר לחשד כי נעברה עבירה לפי סעיף קטן (ג) או (5ג) וכי מתקיים האמור באחת הפסקאות שלהלן, רשאי הוא למסור לנהג הרכב שבו נעברה העבירה או לבעל הרכב כאמור הודעה האוסרת את השימוש ברכב לתקופה שלא תעלה על 30 ימים (להלן – הודעת איסור שימוש), וליטול את רישיון הרכב לאותה תקופה:
- (א) הנהג הסיע בעבר תושב זר השוהה בישראל שלא כדין;
- (ב) הרכב שימש בעבר להסעת תושב זר השוהה בישראל שלא כדין, ובלבד שטרם חלפו שלוש שנים מיום ההסעה כאמור;
- (ג) התקיימה אחת הנסיבות המפורטות בסעיף קטן (ג1)(א).
- (2) ביקש הנהג או בעל הרכב לבטל הודעת איסור שימוש שניתנה בהתקיים האמור בפסקה (1)(ב), רשאי השוטר להורות לו להילווה אליו אל קצין משטרה או לתת לו זימון להופיע לפני קצין משטרה בתוך 48 שעות ממועד מסירת ההודעה ונטילת רישיון הרכב כאמור בפסקה (1); קצין המשטרה יהיה רשאי להורות על ביטול הודעת איסור השימוש ולהחזיר את רישיון הרכב לאדם שממנו ניטל.
- (3) בהודעת איסור שימוש תצוין הסיבה לאיסור השימוש ברכב ולנטילת הרישיון.
- (2ג) בית המשפט שהרשיע אדם בעבירה לפי סעיפים קטנים (ג) או (5ג) רשאי להורות בצו, נוסף על כל עונש אחר, על איסור השימוש ברכב שבו נעברה העבירה לתקופה שלא תעלה על שישה חודשים (להלן – צו איסור שימוש); בצו איסור השימוש יקבע בית המשפט את מקום העמדת הרכב בתקופת איסור השימוש.
- (3ג) על איסור שימוש ברכב לפי סעיפים קטנים (1ג) ו-(2ג) יחולו ההוראות האלה לפי פקודת התעבורה בהתאמה ובשינויים המחוייבים:
- (1) סעיף 57א(ב)(2) ו-(3) בשינוי זה: בסעיף 57א(ב)(3) במקום "בפסקאות (1) ו-(2)" יבוא "בפסקה (2)";
- (2) סעיף 57א(ג);
- (3) סעיפים 57(ב), 57ג(ב) עד (ו) ו-157 עד 157ז, בשינויים אלה:
- (א) (נמחק);
- (ב) בסעיף 57א(א), במקום "מבית המשפט, המוסמך לדון בעבירות תעבורה" יבוא "מבית משפט השלום";
- (ב1) בסעיף 57(ב)(2), במקום "בסעיף 57א(א)" יבוא "בסעיף 12א(ג) או (5ג) לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952";
- (ב2) בסעיף 57ג(ג)(2), במקום "בסעיף קטן (א)" יבוא "בסעיף 12א(ג) או (5ג) לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952";
- (ג) (נמחק);
- (ד) בסעיף 157, במקום "בית המשפט המוסמך לדון בעבירות תעבורה" יבוא "בית משפט השלום".
- (4ג) (1) (א) היה לשוטר יסוד סביר לחשד כי נעברה עבירה לפי סעיפים קטנים (ג) או (6ג), רשאי הוא לדרוש מהמסיע להילוות אליו אל קצין משטרה או ליטול ממנו את רישיון הנהיגה שלו.
- (ב) הוראות סעיפים 47ג(א), (ד), (ו) ו-(ז) עד (יא) ו-48 עד 50 לפקודת התעבורה יחולו לעניין פסקת משנה (א), בשינויים המחוייבים ובשינויים אלה:
- (1) במקום סעיף 47ה לפקודת התעבורה יחולו הוראות אלה:
- היה לקצין משטרה יסוד להניח כי יוגש כתב אישום בעבירה כאמור בפסקת משנה (א), ינהג כלהלן, לפי העניין:
- (1) בעבירה לפי סעיף קטן (1ג) – רשאי הוא לפסול את המסיע מלהחזיק ברישיון נהיגה לתקופה שלא תעלה על 20 ימים;
- (2) בעבירה לפי סעיפים קטנים (1ג) או (6ג) – רשאי הוא לפסול את המסיע מלהחזיק ברישיון נהיגה לתקופה שלא תעלה על 60 ימים;
- (2) בסעיף 49 לפקודת התעבורה, במקום "47, 46, 47" יקראו "47";
- (3) בסעיף 50 לפקודת התעבורה, בכל מקום, במקום "הסעיפים 46 או 47" יקראו "סעיף 47".
- (2) בית המשפט שהרשיע אדם בעבירה לפי סעיפים קטנים המפורטים להלן רשאי להורות על פסילת הנידון מלקבל או מלהחזיק ברישיון נהיגה לתקופה כמפורט להלן, לפי העניין:
- (א) לעניין עבירה לפי סעיפים קטנים (1ג) או (5ג) – לתקופה שלא תעלה על שישה חודשים;
- (ב) לעניין עבירה לפי סעיפים קטנים (1ג) או (6ג) – לתקופה שלא תעלה על שנתיים.
- (5ג) (1) המרשה לתושב זר שאינו רשאי לנהוג ברכב בישראל, לנהוג ברכב הרשום בישראל, דינו – מאסר ארבע שנים או הקנס הקבוע בסעיף 61א(3) לחוק העונשין.
- (2) נעברה עבירה לפי פסקה (1) בידי תאגיד, דינו – כפל הקנס הקבוע לאותה עבירה.
- (1) על בעל רכב לנקוט אמצעים סבירים למניעת עבירה ברכבו לפי סעיף קטן (5ג).
- (2) נעברה עבירה לפי סעיף קטן (5ג), חזקה היא שבעל הרכב הפר את חובתו לפי פסקה (1), אלא אם כן הוכיח כי עשה כל שניתן כדי למלא את חובתו האמורה.
- (3) הפר בעל רכב את חובתו לפי פסקה (1), דינו – הקנס הקבוע בסעיף 61א(3) לחוק העונשין.
- (6ג) (1) המנהל או המארגן שירותי הסעה במטרה לאפשר כניסה לישראל או שהייה בה, שלא כדין, של תושבים זרים, דינו – מאסר שבע שנים או קנס פי ארבעה מהקנס הקבוע בסעיף 61א(4) לחוק העונשין; לעניין זה, אין נפקא מינה אם המנהל או המארגן שירותי הסעה כאמור נותן גם שירותים חוקיים או שירותים למטרות חוקיות.
- (2) קנס המוטל לפי פסקה (1) לא יפחת מהסכום המפורט להלן, לפי העניין, אלא אם כן החליט בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להקל בעונש:
- (א) קנס המוטל על יחיד – 40,000 שקלים חדשים;
- (ב) קנס המוטל על תאגיד – 160,000 שקלים חדשים;

(3) הוראות פסקה (2) יעמדו בתוקפן עד יום כ"ד בניסן התשפ"ז (1 במאי 2027).

(ד) (1) (בוטל).

(2) מסיע במונית, כהגדרתה בסעיף 1 לפקודת התעבורה, רשאי לדרוש מנוסע מסמכים שלפיהם הוא נכנס לישראל כדין ויושב בה כדין, ותהא זו סיבה סבירה לסרב להסיע נוסע או מטענו בהתאם להוראות לפי פקודת התעבורה, אם הנוסע לא הציג לפני המסיע במונית מסמכים כאמור.

(3) הוראות סעיף קטן זה והוראות סעיף 13ב12 יחולו, לגבי מסיע, רק על נסיעה שנערכה, כולה או חלקה, בשטח שגבולותיו הם בין הקו הכחול לבין הקו השחור, כמסומן בתוספת לחוק שהייתה שלא כדין (איסור סיעה) (תיקוני חקיקה), התשנ"ו-1996, ובכלל זה בכבישים המפורטים באותה תוספת ובלבד שהתקיים אחד מאלה:

(א) הוסעו ברכב שלושה תושבים זרים או יותר, שאינם בני משפחתו של המסיע, השוהים בישראל שלא כדין; בפסקה זו, "בני משפחה", של המסיע – הורה, ילדו, אחיו או אחותו;

(ב) המסיע קיבל, או שהיה צפוי לקבל, תשלום בעד הנסיעה.

(1ד) נעברה עבירה לפי סעיף קטן (ג), (5ג) או (6ג), ברכב של תאגיד, ובידי עובד של התאגיד, חזקה היא כי העובד הסיע את התושב הזר כשלוחו של התאגיד, אלא אם כן הוכח אחרת.

(1א1) (1) הורשע אדם בעבירה לפי סעיפים קטנים (ג), (5ג) או (6ג) רשאי בית המשפט שהרשיעו, נוסף על כל עונש, להורות על חילוט הרכב שבונעברה העבירה, אם האדם שהורשע בעבירה הוא בעליו של הרכב או המחזיק בו דרך קבע, ויחולו לעניין זה הוראות פרק רביעי לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969.

(2) הורשע אדם בעבירה לפי סעיפים קטנים (ג), (5ג), או (6ג), ומצא בית המשפט שהרשיעו כי לא ניתן להורות על חילוט כאמור בפסקה (1) בשל כך שהאדם שהורשע בעבירה אינו בעליו של הרכב שבונעברה העבירה או המחזיק בו דרך קבע, רשאי בית המשפט בבואו לקבוע את גובה הקנס שיוטל בשל אותה עבירה, להביא בחשבון את שווי הרכב כאמור, כולו או חלקו.

(3) קנס כאמור בפסקה (2) לא יפחת ממחצית משווי של הרכב, אלא אם כן החליט בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להקל בעונש; הוראות פסקה זו יעמדו בתוקפן עד יום כ"ד בניסן התשפ"ז (1 במאי 2027).

(2ד) אדם שהורשע בעבירה לפי סעיפים קטנים (ג) או (5ג), ושביתו שלוש שנים מיום הרשעתו הורשע באחת העבירות כאמור (להלן – עבירה נוספת), יחולו לגבי הוראות אלה:

(1) בית המשפט אשר הרשיע אותו בעבירה הנוספת רשאי להורות על חילוט הרכב שבונעברה העבירה, אם הוא בעליו של הרכב או המחזיק בו דרך קבע;

(2) בית המשפט שהרשיע אותו בעבירה הנוספת יורה על פסילתו מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה שלא תעלה על שלוש שנים.

(3ד) (בוטל).

(ה) בפרק זה –

"אזור" – יהודה והשומרון וחבל עזה;

"תושב זר" – תושב האזור וכן כל אדם שנכנס לישראל דרך האזור, למעט ישראלי, כמשמעותו בחוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (יהודה והשומרון וחבל עזה – שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשכ"ח-1967.

"מעביד" ו"מתווך כוח אדם" – (נמחקה).

(תיקון התשע"ו)

סימן ד': סדרי דין מיוחדים

סדרי דין מיוחדים

[תיקון התשס"א (מס' 4)]

12א1. (א) חוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (בחוק זה – חוק סדר הדין הפלילי), ופקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969 (בחוק זה – פקודת סדר הדין הפלילי), יחולו על תושב זר החשוד בעבירה לפי סעיף 12(1) בשינויים אלה:

(1) על אף הוראות סעיף 128 לחוק סדר הדין הפלילי, יחולו הוראות סעיף 130 שבו גם על נאשם שהוזמן לתחילת המשפט ובלבד שבהזמנה למשפט הוזאר כי בית המשפט יהיה רשאי לדונו שלא בפניו ולהורות על חילוט רכב שנתפס לפי סעיף 32 לפקודת סדר הדין הפלילי, אם לא יתייצב;

(2) לענין פקודת סדר הדין הפלילי –

(א) נתפס רכב שהכניס לישראל תושב זר השוהה שלא כדין בישראל, לא יורה בית המשפט על החזרת הרכב לפי סעיף 34 שבה, לפני תום ההליכים, אלא מנימוקים מיוחדים שיירשמו;

(ב) על אף הוראות סעיף 39 שבה, בית המשפט שהרשיע תושב זר בעבירה לפי סעיף 12(1), יורה, נוסף על כל עונש, על חילוט הרכב שנתפס לפי סעיף 32 לחוק סדר הדין הפלילי אף אם לא התייצב למשפט, אלא אם כן החליט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, שלא לעשות כן;

(ג) בית המשפט לא יחלט רכב כאמור בפסקת משנה (ב) אם מי שהורשע אינו בעליו של הרכב, אלא אם כן התקיימו כל אלה:

(1) ניתנה הזדמנות לבעל הרכב לטעון את טענותיו;

(2) בעל הרכב לא הוכיח כי הרכב נלקח ממנו על ידי התושב הזר בלי ידיעתו או בלי הסכמתו, או כי לא ידע, בעת מסירת הרכב לתושב הזר, שהוא ינהג בו בישראל שלא כדין;

(ד) בית המשפט לא יורה על חילוט רכב לפי פסקאות משנה (ב) או (ג), אלא אם כן שוכנע כי לא נמנע מהנאשם ומבעל הרכב להיכנס לישראל ולהתייצב למשפט.

(ב) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות פקודת המכס, לענין תפיסה וחילוט רכב.

[תיקון התש"ס (מס' 2)]

12ב.(בוטל).

סימן ה': הלנה והעסקה שלא כדין**הגדרות - סימן ה'**

(תיקון התשע"ו)

1.12. בסימן זה -

"הממונה על החקירה" - השוטר שמונה להיות אחראי לחקירה, ואם לא מונה אחראי כאמור - השוטר בעל הדרגה הבכירה ביותר החוקר את העבירה;
 "מעביד" - לרבות מעסיק, מעסיק בפועל, מתווך כוח אדם וקבלן כוח אדם כהגדרתם בחוק עובדים זרים;
 "קצין משטרה מוסמך" - מפקד מחוז או מפקד יחידה ארצית במשטרת ישראל, שהוא בדרגת תת-ניצב ומעלה;
 "תובע" - כמשמעותו בסעיף 12 לחוק סדר הדין הפלילי.

הלנה והעסקה שלא כדין

[תיקונים: התשע"ו, התשע"ח (מס' 3), התשפ"ד]

2.12. (א) על אף האמור בכל חיקוק, אלה דינם מאסר ארבע שנים או הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין:

- (1) מי שמעמיד, בתמורה או שלא בתמורה, מקום לינה לרשותו של תושב זר שנכנס לישראל שלא כדין או שיושב בה שלא כדין, או מסייע בתמורה או שלא בתמורה, לתושב זר כאמור להשיג מקום לינה, והכול בין במישרין ובין בעקיפין, בין בעצמו ובין על ידי אחר המועסק על ידו או מטעמו;
- (2) מעביד המעסיק עובד שהוא תושב זר שאינו רשאי לעבוד בישראל לפי חוק זה, בין במישרין ובין בעקיפין, בין בעצמו ובין על ידי אחר המועסק על ידו או מטעמו.
- (ב) נעברה עבירה לפי סעיף קטן (א) בידי תאגיד, דינו - קנס פי ארבעה מהקנס הקבוע בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין.
- (ג) (1) קנס המוטל לפי סעיף קטן (א) לא יפחת מ-5,000 שקלים חדשים, אלא אם כן החליט בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להקל בעונש.
- (2) קנס המוטל על תאגיד לפי סעיפים קטנים (א) ו-(ב) לא יפחת מ-20,000 שקלים חדשים, אלא אם כן החליט בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להקל בעונש.
- (3) הוראות סעיף קטן זה יעמדו בתוקפן עד יום כ"ד בניסן התשפ"ז (1 במאי 2027).

הלנה והעסקה בנסיבות מחמירות

[תיקונים: התשע"ו, התשע"ח (מס' 3), התשפ"ד]

- 3.12. (א) נעברה עבירה לפי סעיף 2.12(א) באחת מהנסיבות המנויות להלן, דינו של עובר העבירה - מאסר שבע שנים או הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין:
- (1) הלנה או העסקה כאמור בסעיף 2.12(א), של שני תושבים זרים או יותר;
- (2) הלנה או העסקה של תושב זר כאמור בסעיף 2.12(א), למשך יומיים רצופים או יותר;
- (3) הלנה של תושב זר כאמור בסעיף 2.12(א) במטרה להעסיקו.
- (ב) נעברה עבירה לפי סעיף קטן (א) בידי תאגיד, דינו - כפל הקנס הקבוע בסעיף זה.
- (ג) (1) קנס המוטל לפי סעיף קטן (א) לא יפחת מ-10,000 שקלים חדשים, אלא אם כן החליט בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להקל בעונש.
- (2) קנס המוטל על תאגיד לפי סעיפים קטנים (א) ו-(ב) לא יפחת מ-40,000 שקלים חדשים, אלא אם כן החליט בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להקל בעונש.
- (3) הוראות סעיף קטן זה יעמדו בתוקפן עד יום כ"ד בניסן התשפ"ז (1 במאי 2027).

צו מינהלי להגבלת שימוש במקום

(תיקון התשע"ו)

- 4.12. (א) היה לקצין משטרה מוסמך יסוד סביר להניח כי מקום משמש לביצוע עבירה לפי סעיפים 2.12 או 3.12, וכן יסוד סביר לחשש שהמקום ימשיך לשמש לביצוע עבירה כאמור אם לא יוגבל השימוש במקום באופן מיידי, רשאי הוא לתת צו להגבלת השימוש במקום, לתקופה שיקבע בצו, ורשאי הוא להאריך את תוקפו של הצו לתקופות נוספות, ובלבד שסך כל התקופות לא יעלה על 30 ימים (בפרק זה - צו הגבלה מינהלי).
- (ב) עותק של צו הגבלה מינהלי יוצג במקום שעליו הוא חל ויומצא לבעלים של המקום ולמחזיק במקום אם ניתן לאתרם בשקידה סבירה בנסיבות העניין.
- (ג) ניתן צו הגבלה מינהלי, רשאי מי שרואה את עצמו נפגע מהצו לפנות לקצין משטרה מוסמך בבקשה לטעון לפניו את טענותיו בעניין; קצין המשטרה המוסמך ייתן את החלטתו בתוך 72 שעות מעת הגשת הבקשה.
- (ד) הרואה את עצמו נפגע מצו הגבלה מינהלי רשאי לערער עליו לבית המשפט, שיהיה מוסמך לבטלו או לשנות תנאים בו.

צו שיפוטי להגבלת שימוש במקום

(תיקון התשע"ו)

- 5.12. (א) בית משפט רשאי, על פי בקשה בכתב של הממונה על החקירה, לצוות על הארכת תוקפו של צו הגבלה מינהלי, לתקופה נוספת שלא תעלה על 60 ימים, אם שוכנע כי הגבלת השימוש במקום חיונית למניעת המשך ביצוע העבירה שבשלה הוצא הצו, ורשאי הוא לחזור ולצוות כאמור מזמן לזמן.
- (ב) הוגש כתב אישום בעבירה לפי סעיפים 2.12 או 3.12, רשאי בית המשפט, לבקשת תובע -
- (1) אם ניתן בקשר לעבירה צו הגבלה מינהלי - לצוות על הארכת תוקפו של הצו עד תום ההליכים או עד למועד מוקדם יותר שיקבע;
- (2) אם לא ניתן בקשר לעבירה צו הגבלה מינהלי - לתת צו הגבלת שימוש במקום עד תום ההליכים או עד למועד מוקדם יותר שיקבע.
- (ג) הוגשה בקשה להארכת תוקפו של צו הגבלה מינהלי לפי סעיף קטן (א) או (ב)(1), יתקיים הדיון בבקשת ההארכה בהקדם האפשרי, והצו

המקורי יישאר בתוקפו לתקופה נוספת של 30 ימים מתום התקופה שעליה הורה הקצין המוסמך, אלא אם כן קבע בית המשפט אחרת.
(ד) בית המשפט רשאי לדון מחדש בצו הגבלת שימוש במקום שנתן (בפרק זה – צו הגבלה שיפוטי) אם ראה כי הדבר מוצדק בשלנסיבות שהשתנו או עובדות שהתגלו לאחר מתן הצו.
(ה) הממונה על החקירה, תובע, בעלים של מקום או מחזיק בו, רשאים לערער על החלטת בית משפט לפי סעיף זה בתוך 30 ימים ממועד מתן ההחלטה, לפני בית משפט שלערעור אשר ידון בערעור בשופט אחד.

שיקולים למתן צו הגבלת שימוש במקום

(תיקון התשע"ו)

6ב12. בבוא קצין משטרה מוסמך לתת צו הגבלה מינהלי או בית משפט לתת צו הגבלה שיפוטי, ישקול בין השאר את אלה:

- (1) ביצוע עבירות קודמות במקום;
- (2) ידיעת הבעלים של המקום או המחזיק בו על ביצוע עבירה במקום או על הכוונה לבצע עבירה במקום;
- (3) מידת הפגיעה שתיגרם לבעלים של המקום או למחזיק בו מהוצאת הצו.

תוכנו של צו הגבלת שימוש במקום

(תיקונים: התשע"ו, התשע"ח (מס' 3))

7ב12. (א) צו הגבלה מינהלי או צו הגבלה שיפוטי יקבע תנאים, הגבלות או איסורים על השימוש במקום, לרבות סגירת המקום לתקופה הנקובה בצו, והכול במידה שלא תעלה על הנדרש בנסיבות העניין כדי למנוע המשך ביצוע עבירה במקום.
(ב) צו הגבלה מינהלי או צו הגבלה שיפוטי יכול שישלול גם דרישה למתן ערובה להבטחת קיום התנאים, ההגבלות או האיסורים שנקבעו בצו.
(ג) בסעיף זה, "ערובה" – עירבון כספי או ערבות עצמית של הבעלים של המקום או המחזיק בו, בין לבדם ובין בצירוף ערבות מכל סוג שהוא, ערבות או עירבון כספי של ערבים, והכול כפי שורה קצין המשטרה המוסמך או בית המשפט, בצו ההגבלה המינהלי או בצו ההגבלה השיפוטי, לפי העניין.

ביצוע צו הגבלת שימוש במקום

(תיקון התשע"ו)

8ב12. ניתן צו הגבלה מינהלי או צו הגבלה שיפוטי, רשאי שוטר להיכנס למקום שלגביו ניתן הצו ולנקוט אמצעים סבירים, לרבות שימוש בכוח, הדרושים כדי להבטיח את קיום הצו.

צו התליית רישיון או היתר עיסוק

(תיקונים: התשע"ו, התשפ"ד)

9ב12. (א) בית משפט רשאי, על פי בקשה בכתב של הממונה על החקירה, לצוות על התליית רישיון או היתר עיסוק שניתנו לפי כל דין, של מי שחשוד בביצוע עבירה כאמור בסעיפים 12א, 2ב12 או 3ב12, בעיסוק הקשור בעבירה, אם מתקיים יסוד סביר לחשש שהמשך העיסוק מהווה סכנה לשלום הציבור או לביטחונו או עלול להקל על ביצוע עבירה דומה, לתקופה שיקבע בצו, ורשאי הוא להאריך את תוקפו של הצו לתקופות נוספות, ובלבד שסך כל התקופות לא יעלה על 30 ימים.
(ב) הוגש כתב אישום בעבירה לפי בסעיפים 12א, 2ב12 או 3ב12, רשאי בית המשפט לבקשת תובע, לתת צו כאמור בסעיף קטן (א) עד תום ההליכים או עד למועד מוקדם יותר שיקבע, אם שוכנע כי קיים יסוד סביר לחשש שהמשך העיסוק הקשור בעבירה מהווה סכנה לשלום הציבור או לביטחונו או עלול להקל על ביצוע עבירה דומה.
(ג) הממונה על החקירה, תובע וחשוד או נאשם שניתן נגדו צו לפי סעיפים קטנים (א) או (ב), רשאים לערער על החלטת בית המשפט לפי סעיפים קטנים (א) או (ב), בתוך 30 ימים ממועד מתן ההחלטה, לפני בית משפט שלערעור אשר ידון בערעור בשופט אחד.

הטלת עונש של התליית רישיון או היתר עיסוק

(תיקונים: התשע"ו, התשפ"ד, התשפ"ד (מס' 2))

10ב12. (א) הורשע יחיד או תאגיד בעבירה לפי סעיף 12א, למעט סעיפים קטנים (ג) (1א) ו-(ג) (6), או סעיף 2ב12, רשאי בית המשפט, נוסף על כל עונש אחר, לצוות על התליית רישיון או היתר עיסוק שניתנו על פי כל דין, בעיסוק הקשור בעבירה, לתקופה שלא תעלה על שישה חודשים.
(ב) הורשע יחיד או תאגיד בעבירה לפי סעיף 12א (ג) (1א) או (ג) (6), או 3ב12, יצווה בית המשפט, נוסף על כל עונש אחר, על התליית רישיון או היתר עיסוק שניתנו על פי כל דין, בעיסוק הקשור בעבירה, לתקופה שלא תעלה על שנה, אלא אם כן סבר שלא לעשות כן מטעמים מיוחדים שיירשמו.

סמכות עניינית ומקומית במתן צווים

(תיקונים: התשע"ו, התשע"ח (מס' 3))

11ב12. (א) הוראות סעיפים 12א (ג) (1), 5ב12 (ב) או 9ב12 (ב), תידון ככל האפשר לפני שופט שאינו דן באישום.
עד 9ב12.

(ב) בקשה לפי סעיפים 12א (ג) (1), 5ב12 (ב) או 9ב12 (ב), תידון ככל האפשר לפני שופט שאינו דן באישום.

(תיקון התשע"ו)

סימן ו': הוראות שונות

הפרת צו הגבלת שימוש במקום

(תיקונים: התשע"ו, התשע"ח (מס' 3))

12ב12. (א) הופרו הוראות צו הגבלה מינהלי או צו הגבלה שיפוטי, ובכלל זה דרישה למתן ערובה, רשאי קצין משטרה מוסמך להורות על סגירת המקום שלגביו ניתן הצו כאמור, לאלתר, לתקופה שתסתיים לא יאוחר מתום תקופת תוקפו של צו ההגבלה שניתן.
(ב) המפר הוראות צו הגבלה מינהלי או צו הגבלה שיפוטי, דינו – מאסר שנתיים.
(ג) שופט הדן בעניינו של מפר צו הגבלה מינהלי או צו הגבלה שיפוטי רשאי, נוסף על כל עונש, להורות על חילוט הערובה שנדרשה בצו; ואולם בקשה לחילוט ערובה שניתנה על ידי ערב לא תידון אלא לאחר שניתנה לערב הזדמנות להשמיע את טענותיו.

חזקה

(תיקון התשע"ו)

13ב12. מי שעשה מעשה כאמור בסעיפים 12א(ג) או 12א(ג), 2ב12 או 3ב12, והוכחה מודעותו לכך שהלך, העובד, הנוסע או הנוהג, לפי העניין, הוא תושב זר, עליו הראיה שהמעשה נעשה באחת מאלה:
(1) לאחר שבדק שבידי התושב הזר מסמכים, שלפיהם הוא נכנס לישראל כדין ויושב בה כדין, אולעניין עבירה לפי סעיף 12א(ג) – מסמכים שלפיהם הוא רשאי לנהוג ברכב בישראל;
(2) בנסיבות שבהן הוא לא חשד שהתושב הזר נכנס לישראל שלא כדין, שהוא יושב בה שלא כדין, או לעניין עבירה לפי סעיף 12א(ג) – בנסיבות שבהן הוא לא חשד שהתושב הזר אינו רשאי לנהוג ברכב בישראל.

אחריות נושא משרה בתאגיד

(תיקון התשע"ו)

14ב12. (א) נושא משרה בתאגיד חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירות כאמור בסעיפים 12א, 2ב12 ו-3ב12 בידי התאגיד או בידי עובד מעובדיו; המפר את חובתו האמורה, דינו – הקנס הקבוע בסעיף 61א(2) לחוק העונשין.
(ב) נעברה עבירה לפי סעיפים 12א, 2ב12 או 3ב12 בידי תאגיד או בידי עובד מעובדיו, חזקה היא כי נושא המשרה הפר את חובתו לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן הוכיח שעשה כל שניתן כדי למנוע את העבירה; לעניין סעיף זה, "נושא משרה" – מנהל פעיל בתאגיד, שותף למעט שותף מוגבל, או פקיד האחראי מטעם התאגיד על התחום שבו נעברה העבירה.

חילוט

[תיקונים: התשע"ו, התשפ"ד (מס' 2)]

15ב12. (א) הורשע אדם בעבירה לפי סעיף 12א, למעט סעיפים קטנים (ג) 1א(1) ו-(ג) 6, או 2ב12, יצווה בית המשפט כי נוסף על כל עונש תחולט התמורה שקיבל או שוויה הכספי.
(ב) הורשע אדם בעבירה לפי סעיף 12א(ג) או (א) 6, או 3ב12, יצווה בית המשפט, נוסף על כל עונש, על חילוט רכוש שהוא אחד מאלה, אלא אם כן סבר שלא לעשות כן מטעמים מיוחדים שיירשמו:
(1) רכוש של הנידון הקשור לעבירה, ובכלל זה דירת המגורים או העסק שבהם נעברה העבירה;
(2) רכוש של הנידון שהוא שווה ערך לרכוש הקשור לעבירה.
(ג) חזקה כי כל רכוש שנמצא בחזקתו, בשליטתו או בחשבונות של הנידון הוא רכוש, אלא אם כן יוכח אחרת.
(ד) על חילוט רכוש לפי סעיף זה יחולו הוראות לפי סעיפים 36א(ג), (ה) ו-(ו), 36 עד 36 ו-36ט לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1972, בשינויים המחויבים.
(ה) סמכויות החיפוש והתפיסה לפי פקודת סדר הדין הפלילי, יחולו, בשינויים המחויבים, גם לעניין רכוש שביחס אליו ניתן לתת צו חילוט לפי סעיף זה.

פיקוח

[תיקונים: התשנ"ו (מס' 2), התשס"ג, התשע"ו]

12. ¹⁰ (בוטל).

ביצוע

[תיקונים: התשנ"ו (מס' 2), התשס"ס (מס' 2), התשע"ו]

12. ¹¹ על אף הוראות סעיף 15 וכל חוק אחר, השר לבטחון הפנים ממונה על ביצוע סימנים ג' ו-ה' בפרק זה ובנוסף, ובנפרד שר העבודה והרווחה ממונה על ביצוע סעיפים 2ב12 ו-3ב12, לענין עבירות שעבר מעביד כהגדרתו בסעיף 1ב12.

קביעת עונש מזערי – הוראת שעה

(תיקון התשפ"ד)

12ה. (א) הורשע אדם בעבירה לפי סעיפים 12א(ג), (5) או (ג) 6, או 2ב12 או 3ב12, לא יפחת עונשו מרבע העונש המרבי שנקבע לאותה עבירה, אלא אם כן החליט בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להקל בעונשו; עונש מאסר לפי סעיף קטן זה לא יהיה, בהעדר טעמים מיוחדים, כולו על-תנאי.
(ב) הוראות סעיף זה יעמדו בתוקפן עד יום כ"ד בניסן התשפ"ז (1 במאי 2027).

דיווח לכנסת

(תיקון התשפ"ד)

12. השר לבטיחות לאומי ימסור לוועדה לביטחון לאומי של הכנסת, בתחילת חודש ינואר של כל שנה, דיווח על מספר המקרים בשנה שקדמה למועד הדיווח שבהם –

- (1) נפתחו חקירות בשל חשד לעבירות לפי סעיפים 12א(ג), (5), (5א) ו-(ג) 6, או 2ב12 ו-3ב12;
- (2) הסתיימו חקירות כאמור בפסקה (1) בלא הגשת כתב אישום והעילות לכך;
- (3) הוגשו כתבי אישום בשל עבירות כאמור בפסקה (1);
- (4) ניתנו פסקי דין וגזרי דין בהליכים פליליים שהתקיימו בשל עבירות כאמור בפסקה (1), ותוצאותיהם.

[תיקון התשס"א (מס' 3)]

פרק רביעי: הרחקה ומשמורת

סימן א': הרחקה, משמורת ושחרור בערובה

הרחקה מישראל

[תיקונים: התשס"א (מס' 3), התשס"ה (מס' 2)]

¹⁰. תוקפו של סעיף 12 נקבע במקור לשנתיים מיום 14.3.96. אח"כ הוארך תוקפו מספר פעמים, עד שפקע ביום 31.3.2020.

¹¹. סמכויות שר הכלכלה והתעשייה (שקלט אליו את סמכויות שר העבודה) הועברו לשר הרווחה והשירותים החברתיים (י"פ 7394, התשע"ז, עמ' 1312).

13. (א) מישאינו אזרח ישראל או עולה לפי חוק השבות, התשי"ב-1950, ונמצא בישראל בלי רשיון ישיבה (בחוק זה – שוהה שלא כדין), יורחק מישראל בהקדם האפשרי אלא אם כן יצא מרצונו קודם לכן.

(ב) הרחקתו מישראל של שוהה שלא כדין תהיה על פי צו הרחקה שניתן על ידי שר הפנים; בצו הרחקה ניתן לקבוע כי הוצאות ההרחקה, לרבות הוצאות ההחזקה במשמורת (בפרק זה – הוצאות ההרחקה), יחולו על האדם שעליו ניתן הצו או על המעביד שהעסיק אותו בישראל בלא היתר מאת שר הפנים או תוך הפרת תנאי ההיתר ובלבד שלא תעוכב הרחקתו של שוהה שלא כדין רק מהטעם שאין בידו לשאת בהוצאות ההרחקה. (11) (1) נקבע בצו הרחקה לפי הוראות סעיף קטן (ב) כי הוצאות ההרחקה יחולו על האדם שעליו ניתן הצו, ואותו אדם המציא ערובה לפי הוראות פרק זה, או שהפקיד סכום כסף בהיותו מוחזק במשמורת או במשמורת זמנית, אף אם הסכום האמור אינו ערובה, ניתן לגבות את הוצאות ההרחקה מן הערובה או מתוך סכום הכסף שהופקד כאמור, ובלבד שסך הוצאות ההרחקה שייגבו לפי פסקה זו לא יעלה על 7,500 שקלים חדשים.

(2) נקבע בצו הרחקה לפי הוראות סעיף קטן (ב) כי הוצאות ההרחקה יחולו על המעביד – רשאים הממונה, כהגדרתו בחוק עובדים זרים, וכן עובד המדינה שהממונה הסמיכו לכך, לגבות את הוצאות ההרחקה מאותו מעביד, ובלבד שסך הוצאות ההרחקה שייגבו לפי פסקה זו לא יעלה על 7,500 שקלים חדשים, ורשאי הממונה, כל עוד לא שילם המעביד את הוצאות ההרחקה במלואו, לסרב להעניק לאותו מעביד היתר להעסקת עובד זר לפי פרק ד' לחוק עובדים זרים, מטעם זה בלבד.

(3) הוראות סעיף קטן זה באות להוסיף על ההוראות לפי סעיף 14.

(ג) מי שניתן עליו צו הרחקה חייב לצאת מישראל ולא לשוב אליה כל עוד לא בוטל צו.

(ד) מי שניתן עליו צו הרחקה יימסר לו הצו בכתב והוא לא יורחק לפני תום שלושה ימים ממסירת הצו לידי אלא אם כן יצא מרצונו קודם לכן; ואולם רשאי ממונה ביקורת הגבולות, לפי בקשתו של מי שניתן עליו צו הרחקה, לדחות את ההרחקה לתקופה קצרה הכרחית, שלא תעלה על 14 ימים, לשם טיפול בעניניו ובזכויותיו המשפטיות בישראל שלא ניתן לטפל בהם בהעדרו. ממונה ביקורת הגבולות רשאי להאריך תקופה זו מטעמים הומניטריים מיוחדים. תקופת הדחיה לא תבוא במנין הימים לפי סעיף 11(א)(4).

משמורת

[תיקון התשס"א (מס' 3)]

13.א. (א) בפרק זה –

"משמורת" – מעצר אדם לצורך החזקתו במקום משמורת לפי הוראות חוק זה;

"מקום משמורת" – כל אחד מאלה: מקום לפי חוק זה, שקבעו בצו שר הפנים והשר לביטחון הפנים (בחוק זה – מקום משמורת מיוחד); בית סוהר כמשמעו בפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971, מקום מעצר לפי סעיף 7 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 (בחוק זה – חוק המעצרים), וכן מקום אחר שנקבע בצו הרחקה ככל שהדבר נדרש בנסיבות הענין.

(ב) שוהה שלא כדין יוחזק במשמורת עד ליציאתו מישראל או עד להרחקתו ממנה, אלא אם כן שוחרר בעירבון כספי, בערבות בנקאית או בערובה מתאימה אחרת (בפרק זה – ערובה), לפי הוראות חוק זה; חזקה כי אדם שוהה בישראל שלא כדין אם אין בידו להציג רישיון ישיבה בלא הסבר סביר.

(ג) החזקה במשמורת של שוהה שלא כדין תהיה על פי צו משמורת שניתן על ידי ממונה ביקורת הגבולות.

(ד) לא יינתן צו משמורת אלא לאחר שניתנה לשוהה שלא כדין הזדמנות להשמיע את טענותיו; לא ניתן לאתר את השוהה שלא כדין, רשאי ממונה ביקורת הגבולות להורות, שלא בפניו, על החזקתו במשמורת, ובלבד שתינתן לו הזדמנות להשמיע טענותיו לא יאוחר מ-24 שעות לאחר תחילת החזקתו במשמורת.

(ה) ניתן צו משמורת, יימסר לאדם המוחזק במשמורת, בכתב או בעל פה, ככל האפשר בשפה המובנת לו, מידע על זכויותיו לפי חוק זה, וכן על זכותו שתימסר הודעה על החזקתו במשמורת לאדם קרוב לו, לעורך דין ולנציגות של מדינת אזרחותו.

משמורת זמנית

[תיקונים: התשס"א (מס' 3), התש"ע (מס' 2)]

13.ב. (א) היה לשוטר או לפקח לפי סעיף 13 יסוד סביר לחשד כי אדם שוהה בישראל שלא כדין או שניתן עליו צו משמורת או צו החזרה למשמורת, ראשי הוא, לאחר שהזדהה בפניו והסביר לו את סיבת הדרישה, לדרוש ממנו להילוו אליו למקום משמורת. סירב אותו אדם לציית לדרישה כאמור, רשאי הוא להשתמש בכוח סביר כדי להביאו למקום המשמורת; שוטר יזהה עצמו לפי הוראות סעיף 5 לפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971, ופקח יזהה כאמור בסעיף 13(ה).

(ב) הובא אדם לפי הוראות סעיף קטן (א) למקום משמורת ראשי שוטר, שהמפקח הכללי למשטרת ישראל הסמיך לכך, לאחר שנתן לו הזדמנות להשמיע את טענותיו, להורות בכתב על החזקתו במשמורת זמנית, והוראות סעיף 13(א)(ה), יחולו בשינויים המחויבים.

(ג) בלי לפגוע בהוראות סעיף 13, לא יוחזק אדם במשמורת זמנית למשך יותר מעשרים וארבע שעות אלא אם כן ניתן עליו צו משמורת על ידי ממונה ביקורת הגבולות.

(ד) הסמכויות וההוראות הנתונות לשוטר לפי סעיף 22 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969, לענין חיפוש על גופו של עצור יהיו נתונות לשוטר ולפקח לענין חיפוש על גופו של אדם המוחזק במשמורת, בשינויים המחויבים.

מועד למתן החלטה

[תיקון התשס"א (מס' 3)]

13.ג. החלטה לענין החזקה במשמורת או שחרור בערובה של שוהה שלא כדין תינתן לא יאוחר מ-24 שעות ממועד תחילת החזקתו במשמורת, אלא אם כן נמנע הדבר בשל הצורך לקבוע את זהותו של השוהה שלא כדין, או מטעם עניני אחר, והוא הדין באשר למתן צו הרחקה.

מינוי פקחים

[תיקון התשס"א (מס' 3)]

13.ד. (א) שר הפנים רשאי למנות פקחים לענין חוק זה מקרב עובדי משרדו, או מקרב עובדי המדינה במשרד אחר בהסכמת השר הממונה על המשרד (בחוק זה – פקח); הודעה על מינוי פקח תפורסם ברשומות.

(ב) לא יתמנה פקח כאמור בסעיף קטן (א), אלא אם כן התקיימו שניים אלה:

(1) הוא קיבל הכשרה מתאימה, כפי שקבע שר הפנים לאחר התייעצות עם השר לביטחון הפנים;

(2) משטרת ישראל לא הודיעה תוך חודש מפנייתו של שר הפנים כי היא מתנגדת למינויו מטעמים של בטחון הציבור.

סמכויות אכיפה

[תיקונים: התשס"א (מס' 3), התשס"ג, התשס"ז, התש"ע (מס' 2)]

13. (א) לשם ביצוע הוראות פרק זה, רשאי פקח או שוטר –
- (1) לדרוש מאדם שיש יסוד להניח כי שהייתו בישראל מחייבת רשיון ישיבה לפי חוק זה, לזהות את עצמו ולהציג בפניו את המסמכים הנוגעים לשהייתו וכן למסור לו ידיעות הנוגעות לשהייתו.
- (2) להיכנס בכל עת סבירה למקום, למעט מקום מגורים, שלגביו יש חשד כי מצוי בו אדם השווה שלא כדין בישראל כדי לערוך בדיקה בענין.
- (ב) התעורר חשד לביצוע עבירה לפי חוק זה, רשאי פקח או שוטר, לפי הענין, לתפוס כל מסמך הקשור לעבירה כאמור.
- (ג) שופט של בית משפט שלום רשאי, לבקשת פקח או שוטר, ליתן צו המתיר לפקח או לשוטר להיכנס למקום המשמש למגורים כדי לערוך בדיקה לענין קיום הוראות חוק זה, כאמור בסעיף קטן (א), אם ראה כי התקיים אחד מאלה:
- (1) יש יסוד סביר לחשד כי נמצא בו אדם השווה שלא כדין בישראל;
- (2) יש יסוד סביר להניח כי נמצא בו אדם ששהייתו בישראל מחייבת רשיון שהייה לפי חוק זה, והפקח או השוטר ביקשו רשות להיכנס למקום כדי לערוך בירור בענין ובקשתם לא נענתה.
- (ד) כניסה לפי סעיף זה תיעשה רק לאחר שהשוטר או הפקח, לפי הענין, זיהה את עצמו לפני מי שנחזה כמחזיק המקום והודיע לו את המטרה שלשמה מתבקשת הכניסה ובמקום המשמש למגורים – הציג בפניו את צו בית המשפט לפי סעיף קטן (ג); לא איפשר מחזיק המקום את הכניסה, רשאים הם להשתמש בכוח סביר כלפי אדם או כלפי רכוש לאחר שהזהירו על כך.
- (ה) המפקח הכללי של המשטרה יקבע בנוהל את דרכי פעולתה של המשטרה לפי סעיף זה; הנוהל האמור יפורסם באתר האינטרנט של המשטרה.
- (ו) פקח לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי חוק זה, אלא בעת מילוי תפקידו ובהתקיים שניים אלה:
- (1) הוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו, והוא לובש מדי פקח, בצבע ובצורה שהורה לענין זה שר הפנים, ובלבד שהמדים כאמור אינם נחזים להיות מדי משטרה;
- (2) יש בידו תעודת פקח החתומה בידי שר הפנים, המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו, שאותה יציג על פי דרישה.

שחרור בערובה

[תיקונים: התשס"א (מס' 3), התשס"ה (מס' 2)]

13. (א) ממונה ביקורת הגבולות רשאי לשחרר בערובה שווה שלא כדין בהתאם להוראות סעיף זה; לא ישוחרר בערובה שווה שלא כדין אלא אם כן התקיים בו אחד מאלה:
- (1) השתכנע ממונה ביקורת הגבולות כי שהייתו הבלתי חוקית יסודה בטעות או בתקלה שבתום לב, וכי יצא מישראל במועד שקבע לו;
- (2) השתכנע ממונה ביקורת הגבולות כי יצא מישראל בעצמו בתוך מועד שקבע לו, וכי לא יהיה קושי באיתורו אם לא יצא בעצמו במועד שנקבע;
- (3) השתכנע ממונה ביקורת הגבולות כי מחמת גילו או מצב בריאותו החזקתו במשמורת עלולה לגרום נזק לבריאותו, או שקיימים טעמים הומניטריים מיוחדים אחרים המצדיקים את שחרורו בערובה, לרבות מקום שעקב החזקה במשמורת ייוותר קטין בלא השגחה;
- (4) הוא שווה במשמורת יותר מ-60 ימים ברציפות.
- (ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), לא ישוחרר בערובה שווה שלא כדין אם התקיים אחד מאלה:
- (1) הרחקתו מישראל נמנעת או מתעכבת בשל העדר שיתוף פעולה מלא מצדו, לרבות לענין הבהרת זהותו או להסדרת הליכי הרחקתו מישראל;
- (2) יש בשחרורו כדי לסכן את ביטחון המדינה, את שלום הציבור או את בריאות הציבור;
- אלא אם כן מתקיים בו האמור ברישה לפסקה (3) לסעיף קטן (א), ואין דרך אחרת למנוע את הנזק לבריאותו.
- (ג) שחרור ממשמורת יותנה בתנאים שקבע ממונה ביקורת הגבולות, לרבות בערובה, לשם הבטחת התייצבותו של השווה שלא כדין לצורך יציאתו מישראל או הרחקתו ממנה במועד שנקבע, או לצורך הליכים אחרים לפי חוק זה; ממונה ביקורת הגבולות רשאי, בכל עת, לעיין מחדש בתנאי הערובה אם התגלו עובדות חדשות או אם השתנו הנסיבות מממן ההחלטה על השחרור בערובה.
- (ד) שווה שלא כדין ששוחרר בערובה ממשמורת ייתן לו שר הפנים רישיון זמני לישיבת ביקור לפי סעיף 2(א) לתקופת השחרור בערובה; תוקף הרישיון הזמני כאמור מותנה בקיום התנאים לשחרור בערובה.
- (ה) ביקש ערב לבטל ערובה שנתן, רשאי ממונה ביקורת הגבולות להיעתר לבקשה או לסרב לה, ובלבד שבהחלטתו יהיה כדי להבטיח את התייצבותו של השווה שלא כדין על ידי ערובה אחרת; לא ניתן להבטיח את התייצבותו של השווה שלא כדין בהמצאת ערובה אחרת, יוחזר השווה שלא כדין למשמורת.
- (ו) יצא השווה שלא כדין מישראל או הורחק ממנה במועד שנקבע, ויפטר הוא וערבי מערבותם ויוחזר הערוב הכספי, הכל לפי הענין ובכפוף להוראות סעיף 13(ב).

החזרה למשמורת וחילוט ערבות

[תיקון: התשס"א (מס' 3)]

13. (א) נוכח ממונה ביקורת הגבולות כי שווה שלא כדין ששוחרר בערובה הפר או עומד להפר תנאי מתנאי שחרורו בערובה, רשאי הוא להורות בצו על החזרתו למשמורת, וכן רשאי הוא להורות על חילוט או מימוש הערובה.
- (ב) לא תינתן הוראה על חילוט או מימוש הערובה כאמור בסעיף קטן (א) אלא לאחר שניתנה הזדמנות לשווה שלא כדין או לערב, לפי הענין, להשמיע את טענותיו, ובלבד שניתן לאתרו באופן סביר.

תנאי משמורת

[תיקון: התשס"א (מס' 3)]

13. (א) שווה שלא כדין הנתון במשמורת יוחזק בתנאים הולמים שלא יהיה בהם, בהתחשב בנסיבות הענין לרבות משך החזקתו במשמורת, כדי לפגוע בבריאותו ובכבודו.

- (ב) שוהה שלא כדין הנתון במשמורת יוחזק בתא נפרד מאסירים ומעצורים פליליים.
- (ג) הוראות סעיף 9(ב) לחוק המעצרים יחולו על החזקה במשמורת לפי חוק זה, בשינויים המחויבים.
- (ד) הוראות סעיף 10 לחוק המעצרים יחולו על החזקה במשמורת לפי חוק זה, בשינויים המחויבים.
- (ה) השר לביטחון הפנים, בהסכמת שר הפנים, ובאישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת, רשאי לקבוע, בכפוף להוראות סעיף קטן (א), הוראות אחרות לענין תנאי החזקה במקום משמורת מיוחד, לרבות לענין תנאי החזקה של משפחות וילדים.
- (ו) עיקר זכויות השוהים שלא כדין וחובותיהם במקום המשמורת יפורסמו במקום בולט במקום המשמורת בעברית ובאנגלית.

סייג לתחולת חוק סדר הדין הפלילי

[תיקונים: התשס"א (מס' 3)]

13ט. על אף הוראות סעיף 1(ג) לחוק המעצרים, לא יחולו הוראותיו של החוק האמור בכל הנוגע להליכים ולסמכויות לפי חוק זה אלא אם כן נקבע במפורש אחרת בחוק זה.

הוצאה מישראל

[תיקונים: התשנ"ו, התשנ"ז, התשס"א (מס' 3), התשס"ד, התשס"ט]

13י. (א) בסעיף זה –

- "ההסכם" – הסכם הביניים הישראלי-פלסטיני בדבר הגדה המערבית ורצועת עזה, שנחתם בווינגטון בין מדינת ישראל לבין ארגון השחרור הפלסטיני, ביום ד' בתשרי התשנ"ו (28 בספטמבר 1995), לרבות נספחיו והמסמכים שנלוו אליו;
- "אזור" – יהודה והשומרון וחבל עזה למעט שטחי המועצה הפלסטינית;
- "שטחי המועצה הפלסטינית" – השטחים הכלולים מעת לעת בתחום הסמכות הטריטוריאלית של המועצה לפי ההסכם;
- "קצין משטרה" – קצין משטרה בדרגת פקד ומעלה, שהסמיכו המפקח הכללי של המשטרה לצורך סעיף זה;
- "היתר" – כמשמעותו בצו לענין כניסת תושבי אזור או שטחי המועצה הפלסטינית לישראל, המתוקן לפי סעיף 17(ב).
- (ב) בנוסף לאמור בכל דין, רשאי קצין משטרה או ממונה ביקורת הגבולות לצוות בכתב על הוצאתו מישראל של תושב אזור או תושב שטחי המועצה הפלסטינית, שאינם ישראלים (להלן – תושב) השוהה בישראל ללא היתר או שלא בהתאם לתנאי ההיתר, או שהורשע בעבירה לפי סעיף 12.

- (ג) לא יחליט קצין משטרה או ממונה ביקורת הגבולות על הוצאה כאמור אלא לאחר שנתן לתושב הזדמנות להשמיע את טענותיו; קצין המשטרה או ממונה ביקורת הגבולות, לפי העניין יערוך דו"ח בכתב שבו יפורטו טענות התושב ונימוקי ההחלטה.
- (ד) ההחלטה בדבר הוצאתו מישראל של תושב תשמש אסמכתה להחזקתו במעצר עד להוצאתו, לתקופה שלא תעלה על 96 שעות; קצין משטרה בדרגת סגן ניצב ומעלה או ממונה ביקורת הגבולות רשאי להאריך תקופה זו ובלבד שלא תעלה על 72 שעות נוספות.
- (ה) לא יפעיל ממונה ביקורת הגבולות את סמכויותיו לענין סעיף זה, אלא אם כן התקיימו שניים אלה:
- (1) הוא קיבל הכשרה מתאימה, כפי שקבע שר הפנים לאחר התייעצות עם ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת;
 - (2) משטרת ישראל לא הודיעה בתוך חודש מפנייתו של שר הפנים כי היא מתנגדת לכך מטעמים של ביטחון הציבור.

סימן ב': בית דין לביקורת משמורת של שוהים שלא כדין

בית דין לביקורת משמורת שוהים שלא כדין

[תיקונים: התשס"א (מס' 3), התשס"ח (מס' 2), התשע"א (מס' 2)]

13יא. (א) שר המשפטים ימנה בית דין, אחד או יותר, של דן יחיד, לביקורת משמורת של שוהים שלא כדין לפי חוק זה (בחוק זה – בית הדין לביקורת משמורת).

- (א1) מינוי בית הדין לביקורת משמורת לפי הוראות סעיף קטן (א) ייעשה מבין מועמדים שתבחר ועדה (בסעיף זה – הוועדה), שחבריה הם:
- (1) המנהל הכללי של משרד המשפטים והוא יהיה היושב ראש;
 - (2) עובד המדינה שהוא משפטן הבקיא בדיני הכניסה לישראל והיציאה ממנה, שימנה היועץ המשפטי לממשלה;
 - (3) משפטן מקרב הציבור שימנה נציב שירות המדינה.
- (ב) כשיר להתמנות לבית הדין לביקורת משמורת אדם הכשיר להיות שופט בית משפט השלום והבקי בדיני הכניסה לישראל והיציאה ממנה.
- (ג) מינויו של בית הדין לביקורת משמורת יהיה לתקופת כהונה של חמש שנים, ורשאי שר המשפטים, בהמלצת הוועדה, לשוב ולמנותו לתקופת כהונה אחת נוספת.

תפקידי בית הדין לביקורת משמורת

[תיקונים: התשס"א (מס' 3), התשע"א (מס' 2)]

13יב. בית הדין לביקורת משמורת יקיים ביקורת שיפוטית על החלטות בדבר החזקת שוהה שלא כדין במשמורת, לרבות לענין שחרור בערובה ולענין התמשכות ההחזקה במשמורת בשל עיכוב בביצוע צו הרחקה.

אי תלות

[תיקונים: התשס"א (מס' 3), התשע"א (מס' 2)]

13ג. בקיום תפקידיו אין מרות על בית הדין לביקורת משמורת זולת מרותו של הדין.

הבאה לפני בית הדין

[תיקונים: התשס"א (מס' 3), התשס"ח (מס' 2), התשע"א (מס' 2)]

- 13יד. (א) מוחזק במשמורת יובא לפני בית הדין לביקורת משמורת בהקדם האפשרי ולא יאוחר מתום 96 שעות מעת תחילת החזקתו, אלא אם כן הובא לפני בית הדין לביקורת משמורת קודם לכן עקב פניה לפי סעיף 13יז.
- (א1) ממונה ביקורת הגבולות רשאי להאריך את התקופה האמורה בסעיף קטן (א), מטעמים מיוחדים שיירשמו, לתקופות נוספות שלא יעלו במצטבר על 72 שעות.

¹². בית דין שמונה לפי סעיף 13יא(א) יחולו לעניין מינוי חוזר שלו הוראות סעיף 13יא(ג).

- (ב) שוהה שלא כדין שהוחזר למשמורת לפי סעיף 13ז, יובא לפני בית הדין לביקורת משמורת בהקדם ולא יאוחר מ-72 שעות לאחר החזרתו למשמורת.
- (ג) חל היום האחרון להבאת המוחזק לפני בית הדין ביום מנוחה, כהגדרתו בסעיף 18א(א) לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש"ח-1948, יובא המוחזק לפני בית הדין לביקורת משמורת לפני יום המנוחה.
- (ד) לא הובא המוחזק במשמורת בתוך המועד האמור לפני בית הדין לביקורת משמורת, יורה ממונה ביקורת הגבולות על שחרורו ממשמורת.

סמכויות בית הדין

[תיקונים: התשס"א (מס' 3), התשע"א (מס' 2)]

13טו. (א) בית הדין לביקורת משמורת רשאי -

- (1) לאשר את צוה המשמורת, בשינויים או בלא שינויים ורשאי הוא להורות כי ענינו של המוחזק במשמורת יובא בפניו לבחינה נוספת בהתקיים תנאים שקבע או בתוך פרק זמן שקבע, ובלבד שפרק הזמן עד לקיום הבחינה הנוספת לא יעלה על 30 ימים.
 - (2) לבטל את צו המשמורת ולהורות על שחרורו בערובה של המוחזק, אם שוכנע כי התקיימו בו התנאים לשחרור בערובה לפי סעיף 13, וכפוף לסייגים הקבועים בו.
 - (3) להורות על שחרורו בערובה של המוחזק במשמורת בתום פרק זמן שקבע, אם לא הורחק מישראל קודם לכן, אם שוכנע כי הרחקת המוחזק מישראל מתעכבת בלא הצדק סביר למרות שיתוף פעולה מלא מצדו, וכי ניתן לבצע את צו ההרחקה בתוך פרק הזמן שקבע, ובלבד שלא ישוחרר המוחזק אם יש בשחרורו כדי לסכן את ביטחון המדינה, את שלום הציבור או את בריאותו.
 - (4) להורות על שינוי תנאי ערובה שנקבעו לפי סעיף 13ו(ג), וכן על חילוט ערבות עקב הפרת תנאי שחרור בערובה.
- (ב) הוראות סעיף 13ו(ד) יחולו גם על שחרור בערובה לפי צו בית הדין.
- (ג) החלטת בית הדין לביקורת משמורת תכלול את עיקרי טענות הצדדים, תהיה מנומקת ובכתב, ותימסר לשוהה שלא כדין בו במקום, במידת האפשר; ראה בית הדין לביקורת משמורת צורך בבירור נוסף יורה על הבאת המוחזק במשמורת לפניו במועד שיקבע.

עיון חוזר

[תיקונים: התשס"א (מס' 3), התשע"א (מס' 2)]

13טז. ממונה ביקורת הגבולות רשאי לפנות לבית הדין לביקורת משמורת בבקשה להורות על החזרה למשמורת של שוהה שלא כדין ששחרר בערובה לפי החלטת בית הדין לביקורת משמורת, או על קביעת תנאי שחרור נוספים או שונים, אם התגלו עובדות חדשות או אם השתנו הנסיבות ממועד החלטת בית הדין לביקורת משמורת; אין בהוראה זו כדי לפגוע בסמכויות ממונה ביקורת הגבולות לפי סעיף 13ז.

פניה לבית הדין בכל עת

[תיקונים: התשס"א (מס' 3), התשע"א (מס' 2)]

- 13יז. (א) מוחזק במשמורת רשאי לפנות מיוזמתו לבית הדין לביקורת משמורת בכל עת בבקשה לבחינה ענינו, וכן רשאי הוא לפנות לבית הדין לביקורת משמורת בבקשה לעיון חוזר אם התגלו עובדות חדשות או השתנו הנסיבות ממועד ההחלטה הקודמת של בית הדין לביקורת משמורת.
- (ב) משוחרר בערובה רשאי לפנות בכל עת לבית הדין לביקורת משמורת בבקשה לשינוי תנאי ערובה שנקבעו לפי סעיף 13ו(ג).

מקום הדיון

[תיקונים: התשס"א (מס' 3), התשע"א (מס' 2)]

13יח. בית הדין לביקורת משמורת יקיים את דיוניו במקום המשמורת שבו מצוי המוחזק, ורשאי הוא לקיים דיון במקום אחר, אם ראה לעשות כן למען הצדק או למען יעילות הדיון.

סדרי דיון, ראיות וסמכויות עזר

[תיקונים: התשס"א (מס' 3), התשע"א (מס' 2), התשע"ב (מס' 3)]

- 13יט. (א) בית הדין לביקורת משמורת יקבע את סדרי עבודתו ודיוניו במידה שלא נקבעו לפי חוק זה.
- (ב) בית הדין לביקורת משמורת לא יהיה קשור בדיני הראיות, ורשאי הוא, בין השאר, לעיין בחומר ראיות, שגילוי עולל לפגוע בביטחון המדינה או בשלום הציבור, שלא במעמד המוחזק במשמורת ובא כוחו, והוראות סעיפים 44 עד 46 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, לא יחולו.
- (ג) (בוטל).

נוכחות בדיון

[תיקונים: התשס"א (מס' 3), התשע"א (מס' 2)]

13כ. שוהה שלא כדין המוחזק במשמורת או משוחרר בערובה רשאי להיות נוכח בכל הליך בענינו בפני בית הדין לביקורת משמורת, כפוף לאמור בסעיף 13יט(ב), אלא אם כן לא ניתן לאתרו במאמץ סביר, וכן רשאי הוא להיות מיוצג בלא תמורה על ידי נציג שאינו עורך דין.

תשלום הוצאות

[תיקון התשע"ב (מס' 3)]

13כא. בית הדין רשאי לפסוק לטובת המוחזק במשמורת או המשוחרר בערובה הוצאות, לרבות שכר טרחת עורך דין.

תחולת הוראות חוק בתי דין מינהליים

[תיקון התשע"ב (מס' 3)]

- 13כב. (א) ההוראות לפי חוק בתי דין מינהליים, התשנ"ב-1992 (בסעיף זה - חוק בתי דין מינהליים), למעט לפי סעיפים 16, 17, 21, 22, 37 עד 39, 41, 45 ו-54, יחולו על בית הדין, בשינויים המחויבים ובשינויים המפורטים לפי פרק זה.
- (ב) על אף הוראות סעיף 28(ד) ר"ה לחוק בתי דין מינהליים, בית המשפט לעניינים מינהליים שבאזור שיפוטו נמצא מקום מושבו של בית הדין לביקורת משמורת הוא בית המשפט המוסמך לדון בערעורים על החלטת בית הדין לפי סעיף 28(ד) לחוק האמור, ובמתן אישורים להחלטות בית הדין לפי סעיף 28(ה) לחוק האמור.
- (ג) על אף הוראות סעיפים 11(א) ו-12(א) לחוק בתי דין מינהליים, בקביעת אזור השיפוט ומקום המושב של בית הדין יתייעץ שר המשפטים עם שר הפנים ועם השר לביטחון הפנים.

(ד) הוראות סעיף 25 לחוק בתי דין מינהליים יחולו על בית הדין החל מיום כ"ה באב התשע"ג (1 באוגוסט 2013).

ערעור ועתירה מינהליים

[תיקונים: התשס"ה (מס' 3), התשע"א (מס' 2), התשפ"ג (מס' 2)]

13כא. (א) החלטת בית הדין לביקורת משמורת נתונה לערעור לפני בית משפט לעניינים מינהליים.

(ב) הוגשה עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים נגד החלטה לפי פרק זה בענין הרחקה למעט במקרים המנויים בתוספת השנייה, והיה תלוי ועומד, באותו מועד, ערעור מינהלי על החלטת בית הדין לביקורת משמורת לפי סימן זה בענין המשמורת או השחרור בערובה, ידון בית המשפט במסגרת העתירה גם בענין המשמורת או השחרור בערובה, והערעור יימחק; ואולם אם טרם הגיש העותר ערעור מינהלי בענין המשמורת או השחרור בערובה יכלול גם עניינים אלה במסגרת העתירה.

(13) הוגש ערעור מינהלי על החלטת בית הדין לעררים, לפי סעיף 13 לא(א), והיה תלוי ועומד באותו מועד ערעור מינהלי על החלטת בית הדין לביקורת משמורת שהוגש לפי סעיף קטן (א), הנובע מאותן נסיבות, או הוגש ערעור מינהלי על החלטת בית הדין לביקורת משמורת לפי סעיף קטן (א), והיה תלוי ועומד, באותו מועד, ערעור מינהלי על החלטת בית הדין לעררים שהוגש לפי סעיף 13 לא(א), הנובע מאותן נסיבות, ידון בית המשפט לעניינים מינהליים בערעורים במאוחד, במסגרת הערעור על החלטת בית הדין לעררים.

(ג) אין בהחלטת בית המשפט לעניינים מינהליים, בערעור על החלטת בית הדין לביקורת משמורת או על החלטת בית הדין לעררים או בעתירה, כאמור בסעיף זה, כדי לגרוע מסמכות בית הדין לביקורת משמורת לפי סימן זה, ואולם בכל ענין שהחליט בו בית המשפט במסגרת הערעור או העתירה לא ייזקק לו בית הדין לביקורת משמורת אלא אם כן נוכח כי חל שינוי בנסיבות שהיוו בסיס להחלטת בית המשפט.

תקנות לעניין בית הדין לביקורת משמורת

[תיקון התשע"ב (מס' 3)]

13כא. שר המשפטים ממונה על ביצוע סימן זה, והוא רשאי, בהתייעצות עם שר הפנים, להתקין תקנות לעניין סדרי הדין בבית הדין ולעניין סדרי המינהל במזכירות בית הדין.

[תיקון התשע"א (מס' 2)]

פרק רביעי: בית דין לעררים

הגדרות

[תיקונים: התשע"א (מס' 2), התשפ"ג (מס' 2)]

13כב. בפרק זה –

"בית הדין לעררים" – בית הדין שהוקם לפי סעיף 13כג;

"החלטה של רשות" – כהגדרתה בחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, המנויה בתוספת השנייה;

"חוק בתי דין מינהליים" – חוק בתי דין מינהליים, התשנ"ב-1992;

"חוק בתי משפט לעניינים מינהליים" – חוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000;

"חוק חופש המידע" – חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998.

בית דין לעררים

[תיקונים: התשע"א (מס' 2), התשפ"ג (מס' 2)]

13כג. (א) שר המשפטים ימנה בית דין, אחד או יותר, של דן יחיד, שידון בעררים על החלטה של רשות המנויה בתוספת, בענייני כניסה לישראל, שהייה ושיבה בישראל או יציאה ממנה או בענייני אזרחות, המנויים בתוספת השנייה.

(ב) מינוי בית הדין לעררים לפי הוראות סעיף קטן (א) ייעשה מבין מועמדים שתבחר ועדה שחבריה הם:

(1) המנהל הכללי של משרד המשפטים, והוא יהיה היושב ראש;

(2) עובד המדינה שהוא משפטן הבקיא בדיני הכניסה לישראל והיציאה ממנה ובדיני האזרחות, שימנה היועץ המשפטי לממשלה;

(3) משפטן מקרב הציבור שימנה נציב שירות המדינה.

(ג) כשיר להתמנות לבית הדין לעררים שופט בדימוס או מי שכשיר להתמנות לשופט בית משפט שלום, הבקיא בדיני הכניסה לישראל והיציאה ממנה ובדיני האזרחות.

(ד) תקופת הכהונה של בית הדין תהיה חמש שנים, ורשאי שר המשפטים, בהמלצת הוועדה האמורה בסעיף קטן (ב), לשוב ולמנותו לתקופת כהונה אחת נוספת.

ערר

[תיקון התשע"א (מס' 2)]

13כד. (א) הרואה את עצמו נפגע מהחלטה של רשות בעניינו, רשאי להגיש ערר על ההחלטה לבית הדין לעררים (בפרק זה – ערר).

(ב) ערר יוגש בכתב, בתוך 30 ימים מיום שהחלטה בעניינו של מגיש הערר (בפרק זה – העורר) פורסמה כדין, או מיום שהעורר קיבל הודעה עליה או מיום שנודע לעורר עליה, לפי המוקדם.

(ג) (1) הוגש ערר לבית הדין לעררים נגד החלטה של רשות, רשאי בית הדין לעררים לדון במסגרת הערר גם בעניין המשמורת או השחרור בערובה.

(2) אין בהחלטת בית הדין לעררים לפי סעיף קטן זה, כדי לגרוע מסמכות בית הדין לביקורת משמורת לפי סימן ב' לפרק רביעי, ואולם כל עניין שהחליט בו בית הדין לעררים במסגרת הערר, לא ייזקק לו בית הדין לביקורת משמורת, אלא אם כן נוכח כי חל שינוי בנסיבות שהיוו בסיס להחלטת בית הדין לעררים.

(3) החליט בית הדין לעררים לשחרר את העורר ממשמורת, רשאי הוא להורות כי יינתן לו רישיון זמני כאמור בסעיף 2(א)(5), עד להכרעתו בערר.

¹³ שרת המשפטים קבעה את אזורי השיפוט של בתי הדין לעררים כדלקמן: אזור שיפוט של בית הדין לעררים בירושלים הוא אזור שיפוט של בית המשפט המחוזי במחוז ירושלים ואזור שיפוט של בית הדין לעררים בתל אביב הוא אזור שיפוט של בתי המשפט המחוזיים במחוז תל אביב ובמחוז המרכז (י"פ 6810, התשע"ד, עמ' 5808).

תחולת הוראות חוק בתי דין מינהליים

[תיקון התשע"א (מס' 2)]

13כה. ההוראות לפי חוק בתי דין מינהליים, למעט לפי סעיפים 16, 17, 30, 37, 41, 45 ו-54, יחולו על בית הדין לעררים ועל ערר, בשינויים המחויבים ובשינויים המפורטים לפי פרק זה.

טיעון לפני בית הדין לעררים

[תיקון התשע"א (מס' 2)]

13כו. על אף האמור בסעיף 26(ג) לחוק בתי דין מינהליים, בית הדין לעררים רשאי לדון ולהחליט בערר על פי טענות וראיות שהוגשו בכתב בלבד, אם מצא שאין בכך כדי לפגוע בעשיית צדק בעניינו של העורר; אין בהוראה זו כדי לגרוע מהוראות סעיף 24 לחוק בתי דין מינהליים.

עילות, סמכויות וסעדים

[תיקון התשע"א (מס' 2)]

13כז. בית הדין לעררים ידון בערר בהתאם לעילות, לסמכויות ולסעדים שלפיהם דן בית משפט לעניינים מינהליים, בעתירה מינהלית, לפי סעיף 8 לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים.

מסירת מסמכים לבית הדין לעררים ועיון העורר בהם

[תיקון התשע"א (מס' 2)]

13כח. (א) בית הדין לעררים הדן בערר רשאי, ביוזמתו או לבקשת העורר, אם מצא כי נזקק לכך לשם הכרעה בערר, להורות לרשות למסור לו את המסמכים שבידה הנוגעים להחלטה שלגביה הוגש הערר.

(ב) העורר רשאי לעיין במסמכים שהוגשו לבית הדין לפי הוראות סעיף קטן (א), אלא אם כן ביקשה הרשות כי העורר לא יוכל לעיין במסמכים, כולם או חלקים מהם, שהתקיים בהם אחד הטעמים המפורטים בסעיף 9(א)(3) או (ב) לחוק חופש המידע, ובלבד שלא יימנע עיון בשל טעם כאמור, אלא במידה הנדרשת על ידי אותו הטעם.

(ג) ביקשה העורר לעיין במסמכים שהוגשו לבית הדין לעררים, שהעיון בהם נמנע ממנו לפי סעיף קטן (ב), רשאי בית הדין לאפשר לו לעיין במסמכים, כפי שיקבע, אם לדעתו הצורך בעיון לשם עשיית צדק עדיף מן הטעם למניעת העיון.

(ד) על אף הוראות סעיפים קטנים (א) עד (ג), כללו המסמכים שנדרשה הרשות להציג לפני בית הדין לעררים לפי הוראות סעיף קטן (א), מידע אשר לדעתה אין לגלותו לעורר בשל העילות הקבועות בסעיף 9(א)(1), (2) או (4) לחוק חופש המידע (בפרק זה – מידע חסוי), יהיו מסירת המידע החסוי לבית הדין וזכות העיון של העורר בו בהתאם להליך הקבוע בסעיף 13כט.

הצגת מידע חסוי

[תיקון התשע"א (מס' 2)]

13כט. (א) הרשות רשאית לבקש מבית הדין לעררים, להציג לפניו מידע חסוי, אף שלא בנוכחות העורר ובא כוחו ובלי לגלות להם את תוכנו; ביקשה כאמור תודיע על כך לעורר או לבא כוחו.

(ב) בית הדין לעררים רשאי לעיין במידע חסוי, שהוגשה לגביו בקשה כאמור בסעיף קטן (א), לשם החלטה בבקשה, ולקבל מהרשות פרטים נוספים לעניין המידע, שלא בנוכחות העורר ובא כוחו.

(ג) מצא בית הדין לעררים כי העניין שיש באי-גילוי של המידע החסוי, לשם הגנה על ביטחון המדינה, יחסי החוץ שלה, שלום הציבור או עניין ציבורי חשוב אחר, עדיף מן הצורך לגלותו לשם עשיית צדק, רשאי הוא לקיים את הדיון בעניינו של העורר אף שלא בנוכחות העורר ובא כוחו ובלי לגלות להם את תוכנו של המידע החסוי.

(ד) בית הדין לעררים יודיע לרשות ולעורר או לבא כוחו, על החלטתו בבקשה לפי סעיף זה, ורשאי הוא לקבוע שנימוקי ההחלטה, כולם או מקצתם, יהיו חסויים.

(ה) החליט בית הדין לעררים שלא לגלות לעורר ולבא כוחו את תוכנו של מידע חסוי, כולו או מקצתו, יורה לרשות על העברת פרטים או תמצית של המידע החסוי לעורר או לבא כוחו, ככל שניתן לעשות כן בלי לפגוע בביטחון המדינה, ביחסי החוץ שלה, בשלום הציבור או בעניין ציבורי חשוב אחר.

סופיות הדיון

[תיקון התשע"א (מס' 2)]

13ל. לא יידרש בית הדין לעררים לערר בעניין שכבר נדון והוכרע על ידו, אלא אם כן חל שינוי בנסיבות או התגלו עובדות חדשות שלא היו ידועות במועד ההכרעה בערר; ואולם אם חל שינוי בנסיבות או התגלו עובדות כאמור, יביאן העורר תחילה לפני הרשות שקיבלה את ההחלטה הקודמת בעניינו, לצורך קבלת החלטה חדשה באותו עניין.

ערעור מינהלי

[תיקון התשע"א (מס' 2)]

13לא. (א) החלטה סופית של בית הדין לעררים ניתנת לערעור בזכות לפני בית משפט לעניינים מינהליים; ערעור לפי סעיף קטן זה יוגש בתוך 45 ימים מיום מתן החלטת בית הדין לעררים, אם ניתנה לפני העורר, ואם לא ניתנה לפניו – מיום שהומצאה לו.

(ב) החלטה אחרת של בית הדין לעררים, ניתנת לערעור לפני בית משפט לעניינים מינהליים, אם ניתנה לכך רשות מאת שופט של בית משפט לעניינים מינהליים; לעניין זה, "החלטה אחרת" – החלטה לעניין עיכוב ביצוע לפי סעיף 33 לחוק בתי דין מינהליים, וכן החלטה בעניין סמכות עניינית.

(ג) (1) הוגשה עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים נגד החלטה בעניין המנוי בפרט 12 לתוספת הראשונה לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, והיה תלוי ועומד, באותו מועד, ערעור מינהלי על החלטת בית הדין לעררים שהוגש לפי סעיף קטן (א), הנובע מאותן נסיבות, ידון בית המשפט במסגרת העתירה, גם בערעור על החלטת בית הדין לעררים, והערעור על החלטת בית הדין לעררים – יימחק; ואולם אם טרם הגיש העותר ערעור מינהלי על החלטת בית הדין לעררים לפי הוראות סעיף קטן (א), יכלול את טענותיו במסגרת העתירה לפני בית המשפט לעניינים מינהליים.

(2) על הגשת ערעור לפי הוראות סעיף קטן (א), במקרה שבו תלוי ועומד ערעור שהוגש לפי סעיף 13כא(א), ועל הגשת ערעור לפי סעיף 13כא(א) במקרה שבו תלוי ועומד ערעור שהוגש לפי סעיף קטן (א), יחולו הוראות סעיף 13כא(ב1).

13לג. (א) על אף הוראות סעיף 13 לא, על החלטת בית הדין לעררים בעניין מידע חסוי, רשאי היועץ המשפטי לממשלה לערער בזכות לפני בית משפט לעניינים מינהליים.

(2) הודיע בא כוח היועץ המשפטי לממשלה לבית הדין לעררים כי הוא שוקל להגיש ערעור לבית המשפט לעניינים מינהליים כאמור בפסקה (1), לא יעביר בית הדין לעררים את המידע לעורר עד להכרעה בערעור, ובלבד שהערעור יוגש בתוך 15 ימים מיום שמסר הודעה כאמור.

(ב) (1) נדחה ערעור על החלטת בית הדין לעררים לגלות מידע חסוי, שהוגש לפי הוראות סעיף קטן (א), רשאי בא כוח היועץ המשפטי לממשלה לערער על כך, בתוך 15 ימים מיום שהומצאה לו ההחלטה לדחות את ערעורו, לבית המשפט העליון, שידון בערעור בשופט אחד.

(2) הודיע בא כוח היועץ המשפטי לממשלה לבית משפט לעניינים מינהליים ולבית הדין לעררים כי הוא שוקל להגיש ערעור לבית המשפט העליון כאמור בפסקה (1), לא יעביר בית הדין לעררים או בית המשפט לעניינים מינהליים, את המידע לעורר עד להכרעה בערעור.

(ג) מסר בא כוח היועץ המשפטי לממשלה הודעה כאמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) (2), והחליט לאחר מכן שלא להגיש ערעור כאמור באותם סעיפים קטנים, יודיע על כך בהקדם האפשרי לבית הדין לעררים או לבית המשפט לעניינים מינהליים, שלהם נמסרה ההודעה כאמור.

(ד) הדיון בערעור לפי סעיפים קטנים (א) או (ב) יתקיים בדלתיים סגורות, ורשאי בית המשפט לעניינים מינהליים או בית המשפט העליון, לפי העניין, לעיין במידע החסוי לשם החלטה בערעור ולקבל פריטים נוספים מבא כוח היועץ המשפטי לממשלה לעניין המידע, שלא בנוכחות העורר ובא כוחו.

(ה) החליט בית המשפט לעניינים מינהליים, במסגרת ערעור לפי סעיף 13 לא (א) לגלות מידע חסוי לעורר או לבא כוחו, רשאי בא כוח היועץ המשפטי לממשלה לערער על כך לבית המשפט העליון, ויחולו לעניין הערעור כאמור הוראות סעיפים קטנים (ב) עד (ד), בשינויים המחויבים.

א-יהסתמכות על מידע חסוי

[תיקון התשע"א (מס' 2)]

13לג. החליט בית הדין לעררים על גילוי של מידע חסוי לעורר או לבא כוחו, או הורה בית המשפט לעניינים מינהליים או בית המשפט העליון על גילוי של מידע כאמור, רשאים בא כוח היועץ המשפטי לממשלה או הרשות שעל החלטתה הוגש הערר, לבקש מבית הדין לעררים כי לא יביא בחשבון את המידע האמור לצורך החלטה בעניינו של העורר; ביקשו בא כוח היועץ המשפטי לממשלה או הרשות, כאמור, לא יתחשב בית הדין במידע האמור, והמידע לא יועבר לעורר.

תקנות לעניין פרק רביעי 1

[תיקון התשע"א (מס' 2)]

13לד. (א) שר המשפטים ממונה על ביצוע פרק זה, והוא רשאי, בהתייעצות עם שר הפנים, להתקין תקנות בעניינים אלה:

- (1) סדרי הדין ודיני ראיות בבית הדין לעררים, ובכלל זה הדרך להגשת ערר;
 - (2) הוראות בדבר העברת הדיון בערר שהתקיים לגביו האמור בסעיף 13לג, לדיון לפני מותב אחר של בית דין לעררים מזה שדן בבקשה לפי סעיף 13בט, במידת האפשר;
 - (3) סדרי המינהל בבית הדין לעררים;
 - (4) קביעת שיעורים או שיעורים מרביים של הוצאות ושכר טרחה, לבעלי דין או לעדים;
 - (5) אגרות בעד הגשת הליכים לבית הדין לעררים, ונסיבות חריגות שבהן יינתן פטור מאגרות כאמור.
- (ב) תקנות לפי סעיף קטן (א) ו-(4) יותקנו באישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת.

שינוי התוספת השנייה

[תיקונים: התשע"א (מס' 2), התשפ"ג (מס' 2)]

13לה. שר המשפטים, בהתייעצות עם שר הפנים ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, רשאי, בצו, לשנות את התוספת השנייה.

פרק חמישי: הוראות שונות

תקנות

[תיקונים: התשכ"ו, התשמ"ה, התשס"א (מס' 3), התשס"ג, התשס"ה (מס' 2), התש"ע (מס' 2)]

14. (א) שר הפנים רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצוע חוק זה, ובין השאר בעניינים אלה:

- (1) סוגי אנשים שיהיו פסולים לקבל אשרה או רשיון-ישיבה לפי חוק זה;
 - (2) תנאים שיש לקיים לפני שתינתן אשרה או לפני שיינתן, יוארך או יוחלף רשיון-ישיבה לפי חוק זה;
 - (3) בדיקה רפואית של אנשים הנכנסים לישראל, טיפול רפואי בהם ובדיקה סניטרית וחיטוי של בגדיהם וחפציהם;
 - (4) אגרות בעד מתן אשרות ורשיונות לפי חוק זה לסוגיהם והפטור מהן;
 - (5) דרכי הגביה של הוצאות ההרחקה כאמור בסעיף 13(ב) ו-(ב1), לרבות החלת הוראות פקודת המסים (גביה) על גביית הוצאות ההרחקה כאמור, ולרבות קביעת הוצאות לחילוט או לעיקול כספים ומיטלטלין לכיסוי הוצאות ההרחקה;
 - (6) הוצאות לענין הפעלת סמכויות לפי חוק זה בנוגע לעובד זר כהגדרתו בפרק ד' בחוק עובדים זרים, בהתייעצות עם שר התעשייה, המסחר והתעסוקה;
 - (7) הקמתו ודרכי ניהולו של מקום משמורת מיוחד להחזקה של שוהה שלא כדין בישראל – בהסכמת השר לביטחון הפנים;
 - (8) דחיית ההרחקתו של מי שניתן עליו צו ההרחקה, לשם הסדרת ענייניו ואכזיותיו המשפטיות בישראל – בהתייעצות עם שר התעשייה, המסחר והתעסוקה.
- (ב) תקנות לפי סעיף קטן (א) ו-(4) עד (6) ו-(8) טעונות את אישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת.

ביצוע

[תיקונים: התשס"א, התשס"א (מס' 3)]

15. (א) שר הפנים¹⁴ ממונה על ביצוע חוק זה.

(ב) שר הפנים ימנה קציני ביקורת הגבולות וממונים על ביקורת הגבולות לענין חוק זה מקרב עובדי משרדו, או מקרב עובדי המדינה במשרד אחר, לרבות מקרב שוטרי משטרת ישראל, בהסכמת השר הממונה על המשרד; הודעה על מינויים לפי סעיף קטן זה תפורסם ברשומות.

העברת סמכויות

[תיקון התשע"א (מס' 2)]

16. (א) שר הפנים רשאי להעביר לאחר את סמכויותיו לפי חוק זה, כולן או מקצתן, פרט לסמכות להתקין תקנות; הודעה על העברת סמכויות תפורסם ברשומות.

(ב) (בוטל).

פטור

[תיקונים: התשכ"ו, התשע"ח (מס' 5)]

17. (א) הוראות חוק זה לא יחולו על כניסתו לישראל או על יציאתו מישראל של מי שבא על פי אשרה דיפלומטית או אשרת שירות, ולא על ישיבתו בישראל של אדם כאמור שיש בידו דרכון-חוץ דיפלומטי או דרכון שירות-חוץ בני-תוקף; רשאי שר הפנים, בצו, לפטור מתחולת הוראות חוק זה בדבר כניסה לישראל, ישיבה בה או יציאה ממנה, סוגים נוספים של נציגי מדינות-חוץ בעלי מעמד דיפלומטי או קונסולרי או ממלאי שליחות מיוחדת, בהתאם לאמנות או להסכמים בינלאומיים שישראל צד להם או בהתאם לנוהגים בינלאומיים שישראל מכירה בהם, ובלבד שאותה מדינה נוהגת כך כלפי ישראל.

(ב) שר הפנים רשאי, אחרי התייעצות עם ועדת הפנים של הכנסת, בצו שיפורסם ברשומות, לפטור סוגי אנשים נוספים מהוראות חוק זה, כולן או מקצתן, כליל או בסייגים.

(ג) שר הפנים רשאי להתיר לעובר-אורח שהגיע לישראל באניה או באוירון, להישאר בישראל, בלי אשרה או רשיון-ישיבה, עד שהאניה או האוירון יצאו מישראל.

תחולה והוראות מעבר

(תיקון התשכ"ו)

18. (א) חוק זה יחול על מי שייכנס לישראל אחרי תחילת תקפו ועל ישיבתו בישראל של אדם כזה.

(ב) מי שנכנס לישראל לפני תחילת תקפו של חוק זה דינו יהיה כאילו חוק זה לא נתקבל. אין בהוראה זו כדי למנוע את שר הפנים מליתן רשיון-קבע לאדם שנכנס כאמור, ומשניתן לו הרשיון, יחולו עליו הוראות חוק זה.

(ג) מי שהיה, ביום ט"ז בכסלו התש"ח (29 בנובמבר 1947), תושב השטח שהיה לשטח ישראל, ויצא משטח זה לפני אותו תאריך, וביקש, תוך שנתיים מתחילת תקפו של חוק זה לחזור לישראל - רשאי שר הפנים לתת לו אשרה לכך.

ביטול ואישור תוקף

19. פקודת העליה, 1941 - בטלה. תקנות העליה שבתוספת הפקודה האמורה וכן תקנות, צווים והודעות שנעשו ואשרות, רשיונות ותעודות שניתנו לפי הפקודה האמורה, יעמדו בתקפם כאילו נעשו וניתנו לפי חוק זה¹⁵.

[תיקון התשפ"ג (מס' 2)]

תוספת ראשונה

(סעיף 8א)

1. שירות הביטחון הכללי.
2. המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים.
3. משטרת ישראל.
4. רשות המיסים בישראל.
5. משרד הבריאות, לענין הגנה על בריאות הציבור, באמצעות זיהוי, מניעה או טיפול באפשרות התפרצות או התפשטות של מגפות או זיהומים, כמשמעותם בסעיף 20 לפקודת בריאות העם, 1940, או בתוספת ב' לפקודה האמורה, או מחלה זיהומית המקימה סיכון משמעותי לחיי אדם.
6. משרד התחבורה והבטיחות בדרכים, לענין אבטחת התעופה האזרחית והתעבורה הימית אל ישראל וממנה, ובכלל זה הגנה על ביטחונם של הנוסעים מישראל ואליה מפני איומים ביטחוניים.
7. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, לענין פעולות סטטיסטיות, כהגדרתן בפקודת הסטטיסטיקה [נוסח חדש], התשל"ב-1972.

[תיקונים: התשע"ח, התשע"ח (מס' 4), התשפ"ב, התשפ"ג (מס' 2)]

תוספת שנייה

(סעיף 13ב)

החלטה של רשות, בענייני כניסה לישראל, שהייה וישיבה בישראל או יציאה ממנה, או בענייני אזרחות, לפי החיקוקים המפורטים בזה -

(1) חוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952 למעט החלטה לפי סעיף 11א;

(2) סעיף 7 לחוק האזרחות, התשי"ב-1952;

¹⁴. השר הסמיך בעלי תפקידים שונים במשרד הפנים. ראו י"פ 5259, התשס"ד, עמ' 1428 ותיקון ב"פ 6214, התשע"א, עמ' 3164.

¹⁵. תקנות העליה בוטלו בתקנה 18 לתקנות הכניסה לישראל, התשט"ו-1955, יתר התקנות והצווים - מלבד הצו המובא בסוף פרק זה - ניטל תקפם על ידי החלפת הוראותיהם בחוק הכניסה לישראל או בתקנות לפיו או בפקודת מסייעליה, התש"ח-1948.

(3) סעיפים 30, 30א, 32, ר-32 לחוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט), התשי"ד-1954;

(4) (נמחק);

(5) חוק האזרחות והכניסה לישראל (הוראת שעה), התשפ"ב-2022, למעט החלטות לפי סעיפים 7, 8 ו-9;

לעניין זה, "החלטה של רשות" – למעט החלטה שקיבלה הממשלה ולמעט התקנת תקנות.
לא ייזקק בית הדין לעררים לערר על החלטה בעניינים המסורים לבית הדין לביקורת משמורת, אלא לפי סעיף 13(ג) לחוק.

דוד בן-גוריון משה שפירא

ראש הממשלה שר הפנים

יוסף שפרינצק

יושב ראש הכנסת

ממלא מקום נשיא המדינה